

Vaeltajaikäiset partiolaiset vastuullisina matkailijoina

Laura Sallinen

2020 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

Vaeltajaikäiset partiolaiset vastuullisina matkailijoina

Laura Sallinen
Matkailu- ja palveluliiketoiminta
Opinnäytetyö
Toukokuu, 2020

Laura Sallinen

Vaeltajaikäiset partiolaiset vastuullisina matkailijoina

Vuosi

2020

Sivumäärä 42

Opinnäytetyön toimeksiantajana oli Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry. Tavoitteena oli suunnitella vaeltajien ulkomaanprojektin aktiviteetteihin toteutusehdotuksia vastuullisen matkailun ja ympäristöystävällisyyden näkökulmasta. Tarkoituksena oli lisätä partiolaisten ja etenkin vaeltajaikäisten tietoisuutta vastuullisesta matkailusta.

Partion yhtenä tavoitteena on kasvattaa ja tukea lapsista ja nuorista vastuuntuntoisia yhteisön jäseniä. Toimintaa ohjaavat arvot, joissa mainitaan partiolaisen velvollisuuksista mm. ympäristöä kohtaan. Koska yhtenä osana partio-ohjelmaa vaeltajaikäisten tulee tehdä ulkomaanmatka, on partiolaisilla myös velvollisuus huolehtia matkan mahdollisista haittavaikutuksista ympäristöön.

Matkailun ympäristövaikutukset ovat moninaisia. Vaikutukset voivat olla suoria tai epäsuoria ja ne voivat vaikuttaa niin talouteen kuin ympäristöönkin. Tutkimuksessa keskityttiin pääasiassa matkailun aiheuttamiin haittoihin ympäristölle. Ihmisten tietoisuus matkailun aiheuttamista ympäristöhaitoista on jo synnyttänyt erilaisia matkailun trendejä. Näistä perehdyttiin vastuulliseen matkailuun, kotimaan matkailuun, luontomatkailuun ja vapaaehtoismatkailuun.

Tietoa partiolaisten vapaa-ajanmatkustuksesta kerättiin kyselyn avulla. Kyselystä saatujen tulosten perusteella suunniteltiin toteutusehdotuksia vaeltajien ulkomaanprojektiin. Kyselyn tuloksista voitiin päätellä, että suurin osa partiolaisista tietää miten matkoilla tulisi toimia ja heillä on tavoitteena toimia ympäristön hyväksi. Kyselyyn vastasi vain pieni osa kaikista kohderyhmään kuuluneista partiolaisista. Vastauksista voidaan kuitenkin päätellä, että tietoisuuden lisääminen voisi lisätä entisestään vastuullisen matkustamisen määrää. Opinnäytetyön myötä syntyneet vaeltajien ulkomaanprojektin toteutusehdotukset lisätään partio-ohjelma.fi -sivustolle, josta ne ovat kaikkien partiolaisten hyödynnettävissä.

Asiasanat: partio, ulkomaanmatkailu, vaeltajaohjelma, vastuullinen matkailu

Laura Sallinen

Rover Scouts as Responsible Travellers

Year

2020

Pages

42

The commissioner of for this thesis was Suomen Partiolaset - Finlands Scouter ry. The objective was to design proposals for activities in a foreign country project for Rover Scouts. These were designed by paying attention to responsible tourism and environmental friendliness. The purpose was to increase knowledge of responsible tourism especially among Rover Scouts.

One of the goals of the Scouts is to raise and support children and young people to become responsible members of society. The program is based on of the core values of the Scouts, responsibility towards environment. One part of the youth program is to travel to a foreign country. This means that the Scouts also have to take care of the effects this trip possibly causes to the environment.

Tourism has an environmental impact that can be direct or indirect. It can affect both the economy and the environment. In this research, the focus was on the harm that tourism causes to the environment. Awareness of the environmental impact of tourism has already resulted in new tourism trends. This thesis discusses responsible tourism, homeland tourism, nature tourism and voluntary tourism.

A poll was used to gather information about Scouts' leisure travelling. Proposals for activities in the foreign country project for Rover Scouts were design based on the results of the poll. The results showed that most of the Scouts know how they should behave when travelling and their aim was to act for the benefit of the environment. Only a small amount of the target group Scouts answered the poll. Based on the answers, it was possible to conclude that increasing awareness could increase the amount of responsible tourism. Proposals for activities in the foreign country project for Rover Scouts will be added to the website partio-ohjelma.fi. From there any Scout can read and utilize them.

Keywords: Responsible Tourism, Rover Scout, Scout, Tourism

Sisällys

1	Johdanto	6
2	Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry	7
2.1	Partio-ohjelma.....	7
2.2	Vaeltajaohjelma.....	8
2.3	Vaeltajien ulkomaanprojekti.....	9
3	Matkailu ja sen ympäristövaikutukset	9
3.1	Matkailun ympäristövaikutukset.....	10
3.2	Matkailun trendit.....	11
3.2.1	Vastuullinen matkailu	12
3.2.2	Kotimaan matkailu	13
3.2.3	Luontomatkailu	14
3.2.4	Vapaaehtoismatkailu	15
4	Kysely tutkimusmenetelmänä ja kyselyn toteutus	16
5	Kyselyn tulokset	18
6	Vaeltajien ulkomaanprojektin aktiviteettien toteutusehdotukset	23
7	Johtopäätökset	31
	Lähteet	33
	Kuviot	37
	Taulukot	37
	Liitteet.....	38

1 Johdanto

Tutkimuksen lähtökohtina on matkailun määrän jatkuva kasvaminen (World Tourism Organization 2018, 11) ja partiolaisten vastuu yhteiskunnasta ja luonnosta (Niilo-Rämä. 2013, 36, 43). Erityisesti vaeltajaikäisiä partiolaisia kehoitetaan matkustamaan ulkomaille vaeltajien ulkomaanprojektin myötä (Niilo-Rämä 2013, 130). Koska matkailun tiedetään aiheuttavan ympäristöhaittoja (Tyrväinen 2017, 93-94) on aiheellista tutkia, miten partiolaiset voisivat niitä vähentää.

Tavoitteena oli suunnitella vaeltajien ulkomaanprojektin aktiviteettien toteutusvaihtoehtoja vastuullisen matkailun ja ympäristöystävällisyyden näkökulmasta. Tutkimuksen tarkoitus olikin lisätä erityisesti vaeltajaikäisten partiolaisten tietämystä vastuullisesta matkailusta. Toteutusvaihtoehdot ovat suoria ehdotuksia aktiviteettien toteuttamiseen ja siten helppo tapa lisätä ulkomaanprojektin vastuullisuutta ja ympäristöystävällisyyttä.

Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry on Suomen suurin nuorisjärjestö yli 65 000 jäsenellä (Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry 2019a). Partion tavoitteena on tukea ja kasvattaa lapsia ja nuoria yhteisön jäseniksi. Toiminnan arvot perustuvat velvollisuuksiin mm. yhteiskuntaa ja ympäristöä kohtaan. (Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry 2010, 3.) Partio-ohjelma jakautuu viiteen ikäkauteen, joista viimeisin on vaeltajat eli 18-22 -vuotiaat partiolaiset (Niilo-Rämä 2013, 19).

Partio-ohjelman lisäksi tietoperusta rakentuu matkailun ympärille. Tutkimuksessa käsitellään matkailun ympäristövaikutuksia ja matkailun trendejä. Matkailun erilaisista muodoista tutkittiin vastuullista matkailua, kotimaan matkailua, luontomatkailua ja vapaaehtoismatkailua. Tutkimusmenetelmäksi valittiin kysely, jolla kartoitettiin partiolaisten matkustustapoja ja -tottumuksia vapaa-ajalla. Kysymykset muodostettiin kerätyn tietoperustan pohjalta. Kyselyn tulosten perusteella suunniteltiin ulkomaanprojektin toteutusvaihtoehdot.

Johdannon jälkeen seuraa toinen pääluku, jossa kerrotaan partio-ohjelmasta. Kolmas pääluku kertoo matkailusta ja sen ympäristövaikutuksista. Neljännen pääluvun aiheena on kysely tutkimusmenetelmänä sekä kyselyn toteutus. Viides pääluku käsittelee kyselyn tuloksia. Viimeisessä pääluvussa ennen johtopäätöksiä kerrotaan vielä vaeltajien ulkomaanprojektin aktiviteettien toteutusvaihtoehdot.

2 Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry

Suomen Partiolaisten kotisivuilla (2019a) kerrotaan, että Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry on Suomen suurin nuorisjärjestö, jonka toiminnassa on vuosittain mukana yli 65 000 jäsentä. Järjestön tarkoituksena on edistää partiotoimintaa Suomessa ja auttaa partiopiirejä lippukuntien tukemisessa (Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry 2010, 7). Partio on myös maailmanlaajuisesti merkittävä järjestö, sillä partiolaisia on yli 40 miljoonaa yli 200 maassa (Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry 2019a). Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry toimii partion maailmanjärjestöjen (World Association of Girl Guides and Girl Scouts ja World Organization of Scout Movement) edustajana Suomessa ja huolehtii, että partiotoiminta Suomessa on maailmanjärjestöjen periaatteiden ja tavoitteiden mukaista. Partiotoiminta perustuu vapaaehtoisuuteen ja se on kaikille avointa. Kohderyhmää ovat kuitenkin 7-22 -vuotiaat, joiden toimintaa aikuiset ohjaavat ja tukevat (Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry 2010, 3, 7).

Partion tavoitteena on tukea ja kasvattaa lapsia ja nuoria persoonallisuudeltaan ja elämäntavoiltaan tasapainoisiksi, vastuuntuntoisiksi, aktiivisiksi ja itsenäisesti ajatteleviksi yhteisön jäseniksi. Partiotoiminnan arvot perustuvat ihmisen velvollisuuksiin Jumalaa, omaa itseään, muita ihmisiä, yhteiskuntaa ja ympäristöä kohtaan. Velvollisuudet yhteiskuntaa kohtaan merkitsevät esimerkiksi yhteiskunnallista aktiivisuutta ja uskollisuutta omaa maata kohtaan. (Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry 2010, 3). ”Suhde ympäristöön merkitsee vastuunottoa elinympäristöstä, huolehtimista sen säilymisestä tuleville sukupolville sekä luonnon kunnioittamista”, todetaan Suomen Partiolaisten peruskirjassa (2010, 3). Sekä partiiohanteissa, että partiolupauksessa todetaan, että partiolaisen tulee rakastaa luontoa, omaa maataan ja maailmaa, sekä suojella ympäristöä. (Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry 2010, 4). Tämän lupauksen antavat jo partiolaisista nuorimmat eli sudenpennut (Niilo-Rämä 2013, 71).

2.1 Partio-ohjelma

Nykyinen partio-ohjelma on otettu käyttöön vuonna 2008 ja se rakentuu viidelle ikäkaudelle. Ikäkaudet ovat Sudenpennut (7-9 -vuotiaat), Seikkailijat (10-12 -vuotiaat), Tarpojat (12-15 -vuotiaat), Samoajat (15-17 -vuotiaat) ja Vaeltajat (18-22 -vuotiaat). Ikäkausien osittaiset päällekkäisyydet johtuvat siitä, että nuoret kehittyvät eri aikoihin ja siten lippukunta (eli partion paikallisyhdistys) voi päättää missä ikäkaudessa nuoret kulloinkin toimivat. Ikäkausijaon perusteena on ihmisen kehitysvaiheiden ominaispiirteet ja tarpeet. (Niilo-Rämä 2013, 17-19, 109).

Partio-ohjelma jakautuu aina ikäkauden mukaan muutaman kuukauden tai jopa vuoden mittaisiin vaiheisiin. Vaiheiden aikana suoritetaan erilaisia tehtäviä eli aktiviteetteja, jotka perustuvat kasvatustavoitteisiin. Aktiviteetteja on sekä pakollisia, että valinnaisia. Kaikissa ikäkausissa on luonnontuntemukseen ja -suojeluun liittyviä aktiviteetteja, joiden teemoina ovat

esimerkiksi lähiympäristön tunteminen, paikallistuntemus ja ekologisuus. Aktiviteetteja suoritetaan pääasiassa viikoittaisessa toiminnassa, eli kokouksissa. Lisäksi aktiviteetteja voidaan suorittaa retkillä, leireillä, vaelluksilla tai muissa partiotapahtumissa. (Niilo-Rämä 2013, 137-138.)

Partio-ohjelman perustana toimivat vuonna 2006 hyväksytyt kasvatustavoitteet, jotka ovat suhde itseen, suhde toisiin, suhde yhteiskuntaan ja suhde ympäristöön. Kasvatustavoitteilla konkretisoidaan partioliikkeen tavoitteet. Partio-ohjelma on nousujohteista, eli jokaiselle partiolaiselle annetaan sopivan haasteellinen tehtävä. Partion yhteiskunnallisen toiminnan linjauksissakin todetaan, että lapset ja nuoret saavat kasvaa omassa tahdissaan. Heillä tulee olla oikeus vaikuttaa, mutta heille ei anneta ikäkauteensa nähden vastuuta liian isoista päätöksistä. Eri ikäkausissa ohjelmaa tehdään eri tavoin. Koska partio on yksi maailman suurimmista nuorisoliikkeistä, kuuluu kansainvälisyys osaksi partio-ohjelmaa. Ohjelmaan voi kuulua ryhmän oma retki naapurimaahan tai esimerkiksi Suomen Partiolaisten leirimatka ulkomaille. (Niilo-Rämä 2013, 16, 18, 36, 38, 141.)

2.2 Vaeltajaohjelma

Vaeltajia ovat 18-22 -vuotiaat partiolaiset ja se on ikäkausista viimeinen, ennen aikuiseksi siirtymistä. Vaeltajaikäisiä voidaan jo pitää vastuullisina, suunnitelmallisina sekä itsenäisinä. He kehittävät taitojaan pitkäjänteisesti ja voivat ottaa vastuuta myös muista. Nuoret aikuiset etsivät, tekevät valintoja, epäilevät ja rakentavat maailmankuvaansa. (Niilo-Rämä 2013, 129.) Tässä ikäkaudessa tehdään myös suuria henkilökohtaisia päätöksiä mm. ammatinvalintaan ja seurustelusuhteisiin liittyen (Kalervo 2016, 4).

Vaeltajien kasvatustavoitteena on, että heidän elämäntapansa on arvopohjan mukainen ja, että he kantavat vastuun valinnoistaan (Niilo-Rämä 2013, 130). Esimerkiksi partion arvoista suhde ympäristöön näkyy vaeltajaikäkaudessa vastuuna elinympäristöstä. Nuoren aikuisen tulisi ymmärtää toimintansa ja valintojensa merkityksen ympäristön kannalta myös globaalisti ja pitkällä aikavälillä. (Kalervo 2016, 5.)

Vaeltajat toimivat ryhmissä, joissa on kolmesta viiteen jäsentä. Vaeltajaryhmät kokoontuvat yhdestä kahteen kertaa kuussa. Varsinaisena johtajana toimii yksi vaeltajista, mutta aikuinen toimii luotsina, jonka tehtävänä on ohjata vaeltajan henkilökohtaisen kehityssuunnitelman tekemistä ja toteutumista. (Niilo-Rämä 2013, 130.) Vaeltajaikäiset tarvitsevat aikuisen tukea päätöksentekoon sekä saadakseen kokemuseräistä tietoa (Kalervo 2016, 4).

Vaeltajaohjelma koostuu 33 eri aihealueesta eli rastista, jotka sisältävät aktiviteetteja. Vaeltajat valitsevat kustakin aihealueesta vähintään yhden aktiviteetin. Koko ikäkauden aikana jokainen vaeltaja suorittaa vähintään 33 aktiviteettia. Nämä aktiviteetit merkitään vaelluskarttaan, joka on henkilökohtainen suunnitelma. Vaeltajaohjelman aluksi suoritetaan Suomi-

projekti ja lopuksi ulkomaanprojekti. (Niilo-Rämä 2013, 130.) Suomi- ja ulkomaanprojektin lisäksi pakollisia ovat Tervetuloa vaeltajaksi ja Aikuisuuteen -rastit sekä Partiojohtaja -peruskurssi. (Kalervo 2016, 15).

2.3 Vaeltajien ulkomaanprojekti

Ulkomaanprojekti on yksi pakollisista aktiviteettikonaisuuksista. Tavoitteena on, että vaeltaja tutustuu partiotoimintaan ja vieraaseen kulttuuriin valitsemassaan maassa. Vaeltajan tulee pystyä kommunikoimaan ja selviämään ryhmänsä kanssa vieraassa kulttuurissa. Yksi tavoitteista on laajentaa omaa maailmankuvaansa. Vaeltajat osallistuvat sekä projektin suunnitteluun, että toteuttamiseen. Ryhmän tehtävänä on toteuttaa vähintään viiden päivän keskinen partiomatka ulkomaille. Lisäksi matkan aikana toteutetaan vaeltajien itse valitsema palvelutehtävä. (Kalervo 2016, 2, 17, 30.)

Ulkomaanprojekti sisältää kahdeksan aktiviteettia, jotka kaikki tulee suorittaa. Aktiviteetteja ovat suunnitelmat vauhtiin, yhteydessä ulkomaille, tavoitteita ja tekemistä, budjetin rustausta, käytännön asiat kuntoon, parempi pyy pivossa, informaation valtateillä sekä jälkipyykki. Aktiviteetit etenevät projektin mukaisesti sen suunnittelun aloittamisesta, toteuttamiseen sekä projektin aikana opitun tunnistamiseen. (Kalervo 2016, 30-33.)

Ryhmän tulee yhdessä suunnitella milloin, minne ja miten matkustetaan. Matkan yksityiskohdista voi sopia valitun maan partiolaisten kanssa. Heiltä voi myös pyytää apua ja vinkkejä mm. majoitukseen ja nähtävyyksiin liittyen. Suomen Partiolaiset on sopinut yhteistyöstä mm. Viron, Islannin, Saksan, Ranskan, Costa Rican, Senegalin, Beninin ja Nepalilain partiolaisten kanssa. Projektille tulee luoda tavoitteet sekä valita teema ja suunnitella sen mukaista ohjelmaa. Vaeltajat suunnittelevat itse matkan budjetin ja toteuttavat varainhankinnan. Heidän tulee huolehtia matkan käytännön järjestelyiden lisäksi myös matkan turvallisuudesta. Projektista laaditaan viestintäsuunnitelma, joka voi sisältää mm. blogin pitämistä, sosiaalisen median päivittämistä tai tiedotusvälineille haastattelujen antamista. Lopuksi projektista laaditaan raportti ja siitä kerrotaan myös muille. (Kalervo 2016, 30-33.)

3 Matkailu ja sen ympäristövaikutukset

Edelheim ja Ilola (2017, 23) toteavat, että matkailulla ja matkailijalla on useita mahdollisia määritelmiä. Kun tarvitaan ammattilaisten käyttöön sopivia määritelmiä, käytetään yleisesti teknisiä määritelmiä. Silloin määritelmät ovat täsmällisiä ja yleisesti käytettyjä maailmanlaajuisesti. (Edelheim & Ilola 2017, 21.)

Matkailun tekninen määritelmä on esitelty Tilastokeskuksen (2019a) verkkosivuilla. Matkailussa ihmiset matkustavat korkeintaan kahdeksitoista kuukaudeksi paikkaan, joka on heidän

päivittäisen elinpiirinsä ulkopuolella. Syynä matkustamiseen voi olla vapaa-ajan vietto, liike-matka tai jokin muu syy. (Tilastokeskus 2019a.)

Maailman matkailujärjestö (UNWTO) on määritellyt matkailijan teknisesti. Tämän jaottelun mukaan matkailijat voidaan jakaa matkailijoihin ja päiväkävijöihin. Matkailun syynä voi olla esimerkiksi vapaa-aika, loma, ystävien ja sukulaisten tapaaminen, ostosmatkailu tai opiskelu. (Edelheim & Ilola 2017, 22.)

Tässä tutkimuksessa matkailijoiksi määritellään ainoastaan partiota harrastavat matkailijat, jotka tekevät päivämatkoja tai pidempikestoisia matkoja. Matkan tarkoitus voi olla vapaa-ajanmatkustaminen tai partiomatka, kuten maailman Jamboree tai partioryhmän oma retki.

3.1 Matkailun ympäristövaikutukset

Ympäristöä ovat kaikki luonto-, kulttuuri- tai rakennettuun ympäristöön kuuluvat fyysiset, sosiaaliset ja kulttuuritekijät. Ympäristö käsitetään ympärillä olevana luontona, johon kuuluvat maaperä, kasvillisuus, ilmakehä, vesistö ja merialueet. Luontoympäristö on parhaimmillaan matkailun vetovoimatekijä, mutta huonosti suunniteltuna ja säänneltynä matkailu voi kuluttaa ympäristöä. (Tyrväinen 2017, 93-94.)

Ympäristövaikutukset matkailuun voivat olla suoria tai epäsuoria ja ne syntyvät erityisesti matkakohteessa, mutta myös matkatessa kohteeseen. Suoria vaikutuksia ovat esimerkiksi roskaantumisen ja luontoalueiden kulumisen. Epäsuoria vaikutuksia aiheuttavat mm. energian- ja vedenkulutus matkakohteessa. Matkailun ympäristövaikutusten laatu ja laajuus riippuu siitä mihin vuodenaikaan matka tehdään, millaisia palveluja käytetään ja mitä harrastetaan. Matkailualueiden ekologinen kantokyky kertoo matkailun tai matkailijoiden määrän, jonka alue voi ylläpitää ilman ympäristön tilan heikkenemistä. Ympäristövaikutusten mittareita eli indikaattoreita ovat maa- ja kallioperän kuluneisuus matkailukeskuksissa, luontoalueiden roskaantuneisuus, ulkoilureittien leveys ja syöpyminen, pinta- ja pohjavesien laadun ja määrän muutokset, kasvi- ja eläinlajien määrän muuttuminen, matkailijoiden määrä alueella sekä asiakastyytyväisyys. Metsähallitus arvioi suomalaisten kansallispuistojen matkailun kestävyyttä LAC-menetelmän (Limits of Acceptable Change) avulla. Menetelmässä on määritelty tietyt raja-arvot hyväksyttävälle ympäristömuutoksille. (Tyrväinen 2017, 94, 96.)

Matkailu kiihdyttää osaltaan ilmastonmuutosta ja suurin osa matkailun kasvihuonekaasupäästöistä aiheutuu liikenteestä, joka pääasiassa tarkoittaa lentoliikennettä (Tyrväinen 2017, 94). ”Lentoliikenteen hiilidioksidipäästöt ovat globaalisti 2-3% kaikista ihmisen aiheuttamista päästöistä” kertoo Finavia (2019). Päästöt aiheuttavat ilmakehän lämpiämistä, joskin lentoliikenteen osuus on arvioiden mukaan n. 3,5-4 prosenttia (Finavia 2019). Lentomatkailusta aiheutuneita päästöjä voi hyvittää erilaisin lentomaksuin, jotka ohjataan energiansäästöhankeisiin tai puiden istutukseen. Tämän lisäksi kannattaa suosia suoria lentoja, joista aiheutuu

vähemmän päästöjä. (Rantala & Milonoff 2013, 179-180.) Vaikka polttoaineen kulutus on vähentynyt viimeisten 40 vuoden aikana jopa 70 prosenttia, valitsee moni silti matkakohteen lähialueilta (Finavia 2019).

Matkailu vaikuttaa osaltaan myös luonnon monimuotoisuuteen. Kasvilajien ja eläimistön muutokset johtuvat ihmisen toiminnan seurauksista, kuten kulumisesta tai matkailukeskusten rakentamisesta. Merkittävämpiä seurauksia ovat elinympäristöjen tuhoutuminen ja vieraslajien kulkeutuminen. Muun muassa korallit ovat tuhoutuneet sekä epäsuorasti ilmastonmuutoksen, että suoraan veneilyn ja ankkuroitumisen seurauksena. (Tyrväinen 2017, 97.) Vieraslajit ovat kasvi- tai eläinlajeja, jotka leviävät luontaisen levinneisyysalueensa ulkopuolelle ja voivat syrjäyttää alueen alkuperäisen lajiston. Riskialttiimpia alueita ovat usein juuri ympäristönsä vuoksi suositut matkakohteet, kuten Madagaskar. Matkailijat toimivat usein vieraslajien levittäjinä, sillä eliöitä saattaa kulkeutua kauaskin kengissä, vaatteissa ja matkatavaroissa. Matkailija saattaa myös kantaa mukanaan vieraita taudinaiheuttajia. (Tolvanen, Kangas & Huhta 2014, 113, 115; Tyrväinen 2017, 97.)

Matkailu muuttaa ilmastoa ja samaten muuttuva ilmasto muuttaa matkailua. Matkailuun vaikuttavat niin sääolot, kuin esimerkiksi makean veden saatavuus. Matkailun haasteena onkin samanaikainen tarve hillitä ilmaston ja ympäristön muuttumista ja sopeutua niihin. (Tolvanen ym. 2014, 113.) Vaikkakin luonnon tuhoutuessa mahdollisten matkailijoiden kiinnostus menetetään, ei matkailun kasvun rajoittaminen ole itsestään selvää. Kyseessä, kun on elinkeinotoiminta, jonka toivotaan kasvavan. Kasvua voidaan kuitenkin hallita rajojen lisäksi ohjaamalla matkailutoimintaa kestävään suuntaan, sekä tarjoamalla tietoa ja valistusta. (Tyrväinen 2017, 95-96.)

3.2 Matkailun trendit

Tulevaisuuden matkailutrendeiksi on listattu muun muassa kestävä matkailu, puhdas luonto matkakohteena ja lähimatkailu. Erityisesti ympäristöasiat tulevat vaikuttamaan yhä enemmän matkailuun. Matkakohteen valintaan vaikuttaa myös ympäristön huomioiminen, mitä toivotaan matkailualan toimijoilta. Etenkin suomalaisille kasvava trendi on matkustaminen puhtaan luontoon. Vastuullisuuden huomioiminen ja tietoisuuden lisääntyminen on vaikuttanut lähimatkailun kehittymiseen trendiksi. Lähimatkailu valitaan usein ympäristötietoisuuden näkökulmasta, mutta myös kiireisen elämäntavan vuoksi. (Hiltunen 2019, 37-38)

On tutkittu, että lapsuudessaan luonnossa viihtyneistä kehittyy ympäristöystävällisempiä. Halu viettää aikaa luonnossa perustuu lapsuuden kokemuksiin ja taipumus siihen säilyy aikuisuuteen asti. Mikäli luonnossa liikkumiseen kytkeytyy miellyttäviä tunteita ja yhteenkuuluvuuden tunnetta luontoon, asenteet ja käyttäytyminen muokkautuvat ympäristöystävällisemmiksi. Syytä tähän ei vähäisten tutkimusten vuoksi ole vielä selvitetty. (Ojala 2014, 114.)

Matkailun varsinaisten trendien lisäksi voidaan puhua heikoista signaaleista, jotka ovat merkkejä nousevista asioista tai muutoksesta, josta saattaa tulla tulevaisuudessa merkittävä. Vapaaehtoismatkailu on yksi heikoista signaaleista. Vapaaehtoismatkailussa matkailija tekee jostain matkakohteensa hyväksi lomansa aikana. (Dufva 2018; Hiltunen 2019, 41-42.)

3.2.1 Vastuullinen matkailu

Matkailu on kasvanut nopeasti ja intensiivisesti aiheuttaen samalla ongelmia ympäristöön. Haaste on siinä, miten määritellään hyväksyttävät rajat ihmistoiminnan aiheuttamille muutoksille. (Rautio, Helenius & Saarinen 2001, 120-121.) Matkailun vuoksi on rakennettu niin lentokenttiä, hotelleja, golfkenttiä, kuin uima-altaitakin. Sen lisäksi, että rakennelmat vaativat tilaa, ne myös kuluttavat energiaa ja tuottavat jätettä. YK:n ympäristöjärjestö UNEP on laskenut, että keskivertomatkailija tuottaa päivässä kilon jätettä. Lisäksi matkailutuloista suurin osa menee muille kuin paikallisille, eli rahat kulutetaan monikansallisiin hotelliyrityksiin ja lentoyhtiöihin. Varsinkin lentoliikenne on nopeimmin kasvava kasvihuonekaasujen lähde maailmassa. (Rantala & Milonoff 2013, 174-176.)

Samanaikaisesti vastuullisuuden merkitys kuluttajien valinnoissa on kasvanut. Yli 92 prosenttia suomalaisista pitää tärkeänä, että ostamansa tuote tai palvelu on vastuullisesti tuotettu. Vastaava luku vuonna 2016 oli n. 89 prosenttia. Kuluttajat ovat myös valmiita maksamaan enemmän vastuullisesti tuotetusta tuotteesta tai palvelusta. Tässäkin suhteessa naiset ovat miehiä avokätisempiä. Miehistä vajaa 69 prosenttia maksaisi enemmän, kun naisista 80 prosenttia maksaisi enemmän vastuullisesta palvelusta tai tuotteesta. (Miltton Group 2017, 6, 8.)

Vastuullista matkailua ja kestävä matkailua voidaan pitää toistensa synonyymeina. Vastuullisessa (tai kestävässä) matkailussa otetaan huomioon matkailun taloudelliset, yhteiskunnalliset, kulttuuriset ja ekologiset ulottuvuudet. Tätä kaikkea tarkastellaan kestävä kehityksen näkökulmasta ja pyritään turvaamaan myös tulevien sukupolvien mahdollisuus matkailuun. (Rantala & Milonoff 2013, 175; Tervo-Kankare 2017, 235-236.) Mittareina ja kriteereinä kestävä matkailulle on käytetty tuotteiden ja toimijoiden elinkaarianalyysyjä, ympäristövastuullisuutta, luonnon- ja kulttuuriperinnön säilyttämistä, tuotteiden kierrätettävyyttä sekä paikallisyhteisöjen osallistumista matkailusuunnitteluun (Tyrväinen 2017, 95). World Tourism Organization (UNWTO) on julkaissut maailmanlaajuiset eettiset ohjeet matkailulle. Ohjeet sisältävät 10 artiklaa ja niissä on otettu huomioon matkailualan eri toimijat sekä matkailun ulottuvuudet. Jo ensimmäisessä artiklassa, kohdassa 5 mainitaan, että matkailijoiden ei tule tehdä rikoksia, kuten vahingoittaa suojeltuja lajeja. Artiklassa 3, kohdassa 3 kehoitetaan matkailun hajauttamista loma-aikojen ulkopuolelle. (World Tourism Organization 2001, 3-4.)

Vastuullisen matkailijan tulisi ottaa huomioon myös sosiaalisen median käyttö. Mitä enemmän jostain erikoisesta tai kauniista paikasta julkaistaan kuvia Facebookissa tai Instagramissa, sitä enemmän sinne tulee matkailijoita. Kun kävijämäärät kasvavat, paikalle tarvitaan

infrastruktuuria, mikä vaikuttaa luonnon kantokykyyn. (Tuominen 2019, 15-16.) Tuominen (2019, 16) lainaa Metsähallituksen viestintäpäällikkö Päivi Rosqvistia kirjoittaessaan, että esimerkiksi Nuuksion kansallispuiston kävijöiden tulisi julkaista kuvia myös kansallispuiston pohjoisosista.

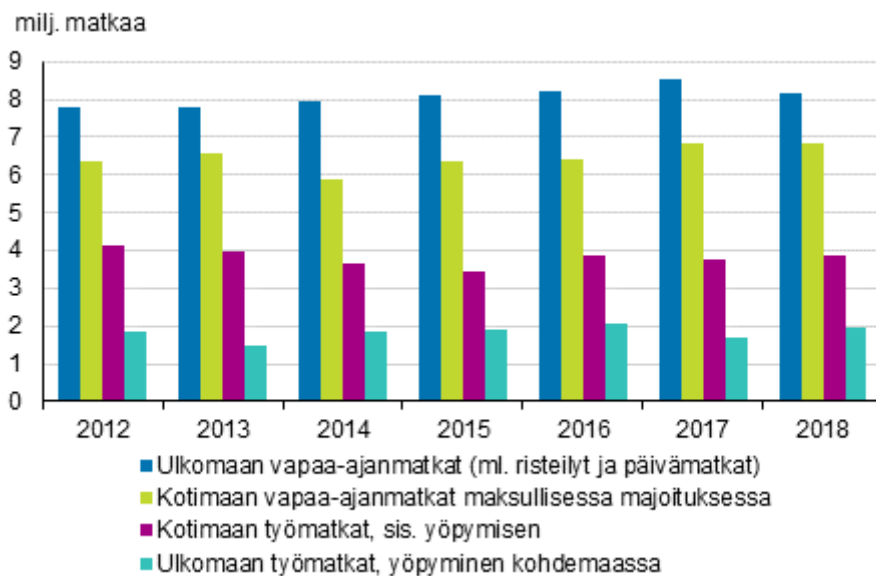
Kuvanjakopalvelu Instagramissa ovat yleistyneet selfiekuvat eläinten kanssa. Mikäli eläin on otettu väkisin syliin tai eläimiä on lähestytty väkisin tai houkuttelemalla, on kyseessä eläinten oikeuksien rikkominen. Hyväksyttäviä kuvia ovat sellaiset, joissa eläin on vapaana taustalla. (Aulio 2018, 56-57.) World Animal Protection on julkaissut ohjeet eläinaiheisten selfieiden ottamiseen, ja Instagram on osallistunut järjestön eläinselfieiden vastaiseen kampanjaan eläinenoikeuksista kertovalla varoitustekstillä (World Animal Protection 2019). Kun Instagramissa etsii kuvia tunnuksella #slothselfie tai vastaavalla, ruutuun tulee varoitusteksti. Tekstissä mainitaan esimerkiksi eläinrääkkäyksen olevan kielletty kuvanjakopalvelussa. Matkailijoiden halukkuus päästä kosketuksiin villieläinten kanssa vähentyy tai loppuu, kunhan heille kerrotaan läheisen kosketuksen eläimelle aiheuttamista haitoista. Matkailijoiden tuleekin saada selkeää ja perusteltua tietoa, voidakseen toimia vastuullisesti. (Aulio 2018, 140.)

Matkailulla on ollut myös positiivisia vaikutuksia vastuullisuuteen, se on esimerkiksi toiminut taloudellisena kannustimena ympäristönsuojelussa. Eri alojen yrittäjät tienavat usein enemmän matkailukohteista ja myös luonnonsuojelualueiden määrä on lisääntynyt. Noin 100 miljoonaa ihmistä saa elantonsa suoraan matkailusta ja välillisesti jopa 160 miljoonaa tienaa matkailulla tulonsa. (Rantala & Milonoff 2013, 178.)

3.2.2 Kotimaan matkailu

Vastuullinen ja ympäristöä ajatteleva matkaja pyrkii välttämään lentomatkastamista, ja trendiksi onkin noussut lähilomailu eli staycation. Trendiin kuuluu matkat kotimaan sisällä, jotka onnistuvat lyhyenkin loman aikana. Tarkkoja lukuja trendistä ei ole, sillä kotimaan matkailun luvut sisältävät niin liikematkat, kuin vapaa-ajanmatkat ja harrastusmatkat. Tilastoista on vaikea erotella nimenomaan lähimatkailijat. (Mannermaa 2018.)

Tilastokeskuksen (2019c) tutkimuksen mukaan vuonna 2018 suomalaiset tekivät 38 miljoonaa kotimaanmatkaa, joista vajaa 7 miljoonaa sisälsi maksullisen yöpymisen. Kotimaan vapaa-ajanmatkailu on lisääntynyt tasaisesti vuosittain (kuvio 1). Suomalaiset lomailevatkin tällä hetkellä kotimaassa lähes yhtä paljon kuin ulkomailla (Työ- ja elinkeinoministeriö 2019). Kotimaanmatkailun kasvun takana ja mahdollisuutena voidaan nähdä lähimatkailutrendi. Hiilijalanjäljen pienentäminen, vastuullisuus, elämysten hakeminen, luonto ja hyvinvointi puhuvat kotimaanmatkailun puolesta. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2019.)

Kuvio 1: Suomalaisen koti- ja ulkomaanmatkailu vuosina 2012-2018 (Tilastokeskus 2019c)

Dedolli-Yasa (2019, 110) toteaa kirjassaan, että usein syy siihen, miksi pidämme matkustelusta, johtuu matkoihin liitettävästä vapaa-ajasta. Ulkomailla ihasteltavia arkisia asioita, kuten arkkitehtuuria, ystävällisiä ihmisiä ja hyvää ruokaa, löytyy myös kotimaasta. Ulkomaanmatkan sijasta voikin päättää viettää vapaa-aikansa Suomessa.

3.2.3 Luontomatkailu

Luontomatkailu perustuu luontoympäristön nähtävyyksiin ja tämän käsitteen alle mahtuu useita tarkemmin määriteltyjä luontoon suuntautuvia matkailun muotoja. Luontomatkailun alle kuuluvat mm. ekomatkailu, luonnon virkistyskäyttö ja seikkailumatkailu. Ekomatkailu koetaan perinteisesti kaikista tiukimmaksi luontomatkailun muodoksi, sillä sen tulee edistää kestävä kehitys ja huomioida toiminnan eettisyys. (Rantala 2017, 59, 61.) Ekomatkailu pyrkii käyttämään hyväksi paikallista osaamista ja jo olemassa olevia rakenteita. Samalla matkailija tai matkanjärjestäjä ottaa vastuun matkailun mahdollisista haittavaikutuksista. (Rantala & Milonoff 2013, 176.) Seikkailumatkailuun kuuluvat sellaiset luontomatkailutoiminnot, joihin sisältyy jotain jännittävää tai riskinottoa. (Rantala 2017, 61.)

Luontomatkailu on kasvattanut suosiotaan uusien trendien myötä. Yhä useampi on kiinnostunut ympäristöasioista, luonnon terveysvaikutuksista, säästämisestä ja yksinkertaisen elämän tavoittelusta. Kaukomatkojen sijaan matkataan lähialueille. Esimerkiksi suomalaisten vuonna 2018 tekemistä kotimaanmatkoista, joka neljäs kohde valittiin ympäröivän luonnon perusteella. (Tuominen 2019, 14-15.) Lapin matkailijoista Lapin luonto on keskeisimpiä syitä matkustaa alueelle (Järviluoma 2001, 63, Jyväskylän mukaan). Myös ulkomaalaisille luonto on

tärkeimpiä syitä matkustaa Suomeen (Järviluoma 2001, 63, Marin mukaan). Luontomatkailun etuja ovat rauha, hiljaisuus, kauniit maisemat, ainutlaatuiset elämykset ja edullisuus, joita ei saa kaupunki- ja rantalomilla (Järviluoma 2001, 61; Tuominen 2019, 15). Suomen eduksi voidaan laskea pienestä koosta huolimatta monipuolinen luonto sekä vaihtuvat vuodenaajat. (Tuominen 2019, 15.)

Luontoa ja luonnonresursseja on hyödynnetty hyvinvointimatkailussa yhä enemmän. Useat tutkimukset ovat osoittaneet luonnon edistävän sekä fyysistä, että psyykkistä hyvinvointia. Tämä johtunee osittain siitä, että luontoympäristö koetaan puhtaaksi, raikkaaksi, terveelliseksi ja rauhoittavaksi. Myös paikallinen kulttuuri, tavat, raaka-aineet ja perinteet ovat alkaneet korostua osana hyvinvointimatkailua. Suomalainen esimerkki tällaisesta hyvinvointipalvelusta on sauna. (Konu 2017, 79-80.)

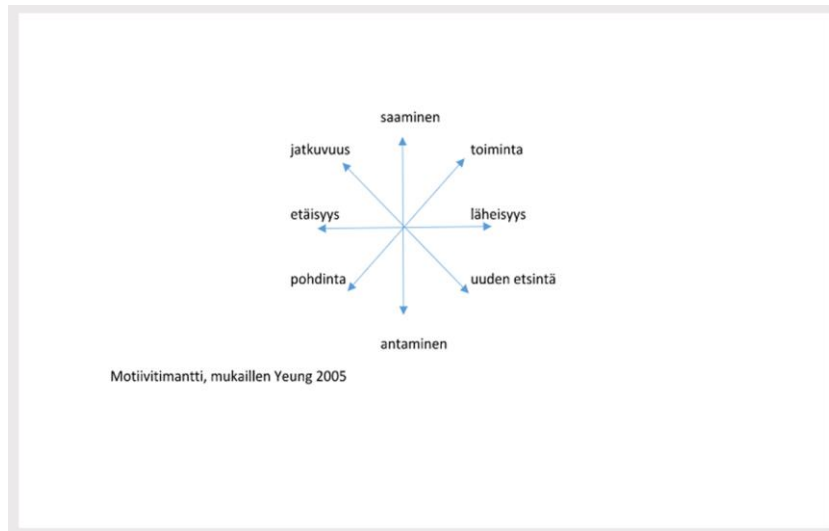
Villieläinten näkeminen niiden oikeassa elinympäristössä on yksi tärkeimmistä syistä lähteä luontomatkalle. Erilaisten tilastojen ja kyselyiden mukaan 40-60 prosenttia lähtee matkalle luonnon ja eläinten vuoksi. Vaikka matkajat haluavatkin nähdä eläimiä, niin eläimille ihmisen kohtaaminen voi olla häiritsevää. (Aulio 2018, 35, 43.) Ihmisten eläimille aiheuttaman häiriön on todettu aiheuttavan mm. fysiologista stressiä. Eläinten käytöksen muutokset voivat lopulta johtaa muutoksiin alueen lajikoostumuksessa. Esimerkiksi isot petolinnut, kuten maaotkat välttelevät pesimistä matkailukeskusten ympäristössä. (Tolvanen ym. 2014, 118-119.) Nykyään yksityishenkilöilläkin on hyvät mahdollisuudet valita matkakohde, joka kunnioittaa luonnonoloja. Uusimpien tutkimusten mukaan vain 44 prosenttia matkustajista piti norsuratsastuksia hyväksyttävänä, kun taas yli 80 prosenttia halusi nähdä norsuja niiden luontaisessa elinympäristössä. (Aulio 2018, 44, 49.)

3.2.4 Vapaaehtoismatkailu

Matkailulehti Mondon artikkelissa (Kelola 2019) mainittiin vuoden 2019 matkailutrendiksi hyvien töiden tekeminen loman aikana. Yleisimmin tällainen toiminta on rantojen siivoamista. Ruotsista Suomeen on rantautunut roskajuoksu eli plogging. Roskia kerätään lenkkeilyn, kävelyn, pyöräilyn tai vaikka melomisen yhteydessä. (Kelola 2019; Suomen Latu.) On hyvä muistaa, että vapaaehtoismatkailua voi toteuttaa myös kotimaassa. Esimerkiksi Itämeren rannoilta löytyy roskia siivottavaksi. (Wendelius 2019.)

Sen sijaan vapaaehtoistyömatkalla lomailu on toissijainen asia. Näillä matkoille lähdetään oman elinpiirin ulkopuolelle työskentelemään vapaa-ajalla jonkin yhteisön tai projektin hyväksi. Yhteistyökumppanina on yleensä paikallinen taho. (Holopainen 2015.) Holopainen viittaa Anne Birgitta Yeungiin puhuessaan vapaaehtoisuuden motiivitimantista (kuvio 2). Motiivitimantti perustelee, miksi joku haluaa tehdä vapaaehtoistyötä. Toisaalta vapaaehtoistyö antaa (muiden auttaminen), mutta siitä myös saa itse (esimerkiksi itsensä toteuttaminen). Matkalle lähteminen tarjoaa läheisyyttä muiden ihmisten kanssa ja etäisyyttä omaan elämään.

Vapaaehtoistyöhön voi lähteä uusien asioiden perässä tai päätyä toteuttamaan itselle tuttua asiaa. Toisaalta se tarjoaa mahdollisuuden pohtia oman elämän suuntaa ja toisaalta se voi olla mahdollisuus toimia niiden asioiden eteen. (Holopainen 2015.)

Kuvio 2: Motiivitimantti (Holopainen 2015)

Vapaaehtoismatkailun kritiikki kohdistuu vapaaehtoistyötä järjestävien tahojen tavoitteeseen tarjota matkailijoille elämyksiä. Tällaisen matkailun ensisijaisena tarkoituksena tulisikin olla paikallisten tarpeista syntyneet vapaaehtoistyömahdollisuudet. Matka tulisi suunnitella ja toteuttaa yhteistyössä paikallisen tahon kanssa, sillä heillä on paras tieto yhteisönsä tarpeista ja keinoista, joilla matkailijat voivat sopeutua paikalliseen työtapaan ja yhteisöön. (Holopainen 2015.) Kuten kaikessa matkailussa, myös vapaaehtoismatkailussa kannattaa kiinnittää huomiota järjestäjätahon ja kohteen valintaan. Muun muassa Emily Höckert on tehnyt tutkimusta nicaragualaisissa kahvikylissä ja todennut vapaaehtoistyön olleen enemmän haitaksi. Nicaragualaiset kokivat vapaaehtoismatkailijat taakaksi, sillä heille piti järjestää kaikki asumisesta ruokailuihin eivätkä vapaaehtoiset edes maksaneet majoituksestaan. (Wendelius 2019.)

4 Kysely tutkimusmenetelmänä ja kyselyn toteutus

Kysely on survey-tutkimuksen keskeisin menetelmä. Termillä tarkoitetaan kyselyitä, haastatteluja ja havainnointia, jossa aineisto kerätään standardoidusti ja kohdehenkilöt muodostavat otoksen tietystä perusjoukosta. Tällaisessa aineistonkeruumenetelmässä kaikilta vastaajilta kysytään kysymykset täysin samalla tavalla. Saatua aineistoa käsitellään yleensä kvantitatiivisesti eli määrällisesti. Kyselyn etuna onkin laajan tutkimusaineiston keruu; tutkimukseen saadaan useimmiten paljon henkilöitä ja voidaan kysyä monia asioita. Kerätty aineisto on

nopeasti käsiteltävissä ja analysoitavissa. Kyselyn heikkouksia tutkimuskäytössä ovat pinnallisuus, vastaamattomuus ja muut vastaajista johtuvat virheellisyydet. Vastaajat eivät välttämättä vastaa rehellisesti tai ymmärtävät kysymykset väärin. Siksi hyvän kyselylomakkeen vaatiminen viekin aikaa ja vaatii taitoa. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2010, 135, 193-195.)

Kyselyn toteuttamisen yksi päätavoista on posti- tai verkkokysely. Posti- tai verkkokyselyssä lomake lähetetään tutkittaville ja täytettyään sen, he palauttavat lomakkeen tutkijalle. Kysely voidaan myös lähettää jonkin organisaation, instituution tai yhteisön välityksellä. Posti- tai verkkokyselyn etuina on nopeus ja vaivattomuus, heikkoutena vastaamattomuus. Vastausprosentti on melko vähäinen, jos kysely on lähetetty valikoimattomalle joukolle. Sen sijaan valikoidulle ryhmälle (esimerkiksi ammattikunnalle) lähetetty kysely tuottaa korkeamman vastausprosentin. Vastaajien määrää nostaa, mikäli aihe on tutkittaville tärkeä. Useimmiten tutkittavia joudutaan muistuttamaan kyselyyn vastaamisesta. Sopivaa on muistuttaa enintään kaksi kertaa. (Hirsjärvi ym. 2010, 196.)

Kyselyn avulla voidaan kerätä tietoja tosiasioista, käyttäytymisestä ja toiminnasta, tiedoista, arvoista, asenteista, uskomuksista ja käsityksistä sekä mielipiteistä. Tämän lisäksi voidaan pyytää arviointeja tai perusteluja toiminnoille, mielipiteille tai vakaumuksille. Useimmiten kyselyissä pyydetään myös vastaajan taustatietoja, kuten sukupuolta, ikää, koulutusta, ammattia ja perhesuhteita. (Hirsjärvi ym. 2010, 197.)

Yleisimmin kysymykset muotoillaan kolmella tavalla, joko avoimina kysymyksinä, monivalintakysymyksinä tai asteikkoihin perustuvina kysymyksinä. Avoimissa kysymyksissä ei ole valmiita vastausvaihtoehtoja, ainoastaan kysymys. Monivalintakysymyksissä vastausvaihtoehdot on valmiiksi laadittu ja vastaaja rastittaa niistä sopivimman tai sopivimmat. Yhtenä vastausvaihtoehtona voidaan antaa avoin kysymys, jolloin vastaaja voi esittää vastauksen, jota tutkija ei ole edes tullut ajatelleeksi. Asteikkoihin perustuvissa kysymyksissä esitetään väittämiä, joista vastaaja valitsee, onko samaa vai eri mieltä. Yleisimmin asteikot ovat viisi- tai seitsemänportaisia, jonka ääripäät ovat täysin eri mieltä ja täysin samaa mieltä. Avointen kysymysten etuna on, että tutkittava voi vastata omin sanoin sekä siten osoittaa tietämyksensä asiasta. Monivalintakysymyksillä sen sijaan saadaan helpommin käsiteltäviä ja analysoitavia vastauksia. Niihin voi olla helpompi vastata, kun tutkittavan tarvitsee vain tunnistaa eikä muistaa kyseessä oleva asia. (Hirsjärvi ym. 2010, 198-201.)

Kyselyn avulla kartoitettiin partiolaisten vapaa-ajan matkustamisen tapoja ja tottumuksia sekä tarkasteltiin ulottuvatko partioaatteet vapaa-ajan matkustamiseen. Kyselyn tulosten perusteella suunniteltiin vaeltajien ulkomaaprojektin aktiviteetteihin sopivia toteutusehdotuksia. Kysely (liite 1) toteutettiin kyselynetti.com sivuston avulla ja se koostui yhteensä 19 kysymyksestä. Monivalintakysymysten ja muutamien avoimien kysymysten lisäksi kysyttiin vastaajan perustietoja. Monivalintakysymykseen päädyttiin, jotta vastausten analysointi olisi

mahdollisimman helppoa ja nopeaa. Avoimissa kysymyksissä vastaajat saivat vapaasti kertoa ajatuksistaan ja kokemuksistaan.

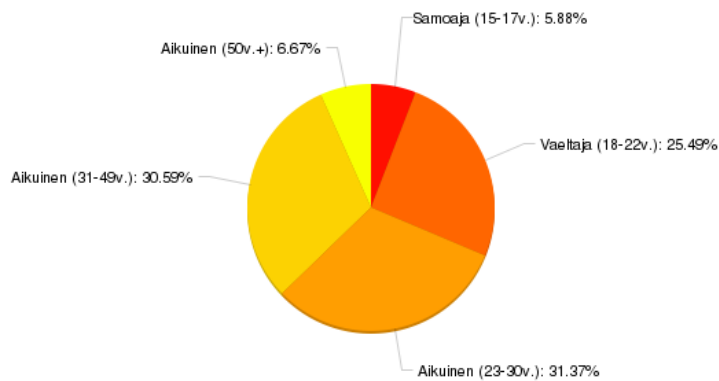
Kysely avattiin 7.2.2020 ja se oli avoinna 29.2.2020 asti. Kyselyä jaettiin Lounais-Suomen Partiopiirin Facebook-sivulla, jolla on yli 3000 seuraajaa sekä HC-partiolaiset Facebook-ryhmässä, johon kuuluu yli 6000 jäsentä. Lisäksi kysely jaettiin opinnäytetyön tekijän omalla Facebook-sivulla ja Raision KilliNallit -partiolippukunnan johtajien WhatsApp-ryhmässä.

Saatetekstinä kerrottiin, että kysely liittyy opinnäytetyöhön ja, että sen tavoitteena on kerätä tietoa partiolaisten matkustustottumuksista ja selvittää kuinka vastuullisia partiolaiset ovat matkustaessaan. Lisäksi ohjeistettiin, että kyselyyn voivat vastata kaikki 15-vuotta täytäneet Suomessa partiota harrastavat. Kyselyyn vastaamisen kerrottiin tapahtuvan anonyymisti ja kestävän 10-15 minuuttia. Lopuksi vielä mainittiin, että tulokset ovat luettavissa, kun opinnäytetyö julkaistaan.

Kyselyn vastaukset eli tutkimusaineisto analysoitiin kahdella tavalla. Monivalintakysymyksistä kyselynetti.com muodosti automaattisesti piirakkamalliset taulukot, joista näki kunkin kysymyksen vastausten prosentuaalisen jakauman. Kysymyksistä, joissa oli mahdollista valita useampia vastausvaihtoehtoja, kyselysivusto muodosti valmiit taulukot, joista näki vastaajien määrän kuhunkin vaihtoehtoon. Avointen kysymysten kohdalla tulosten analysointi aloitettiin etsimällä vastauksista samankaltaisuuksia. Esimerkiksi kysymyksen ”Miten partioaate on muuttanut matkustustottumuksiasi?” vastauksista saatiin koottua viisi teemaa. Vastauksista nousivat esille lentämisen vähentäminen, ympäristöajattelu (esim. tapojen muuttaminen vastuullisemmiksi), kotimaassa julkisen liikenteen käyttäminen, muut (esim. tuliaisten ostoon huomion kiinnittäminen) sekä tavat eivät ole muuttuneet.

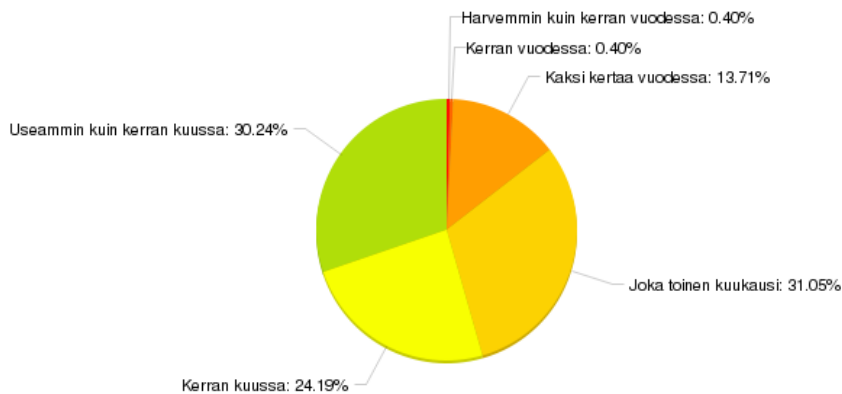
5 Kyselyn tulokset

Kyselyyn vastasi kaiken kaikkiaan 255 henkilöä, joskin eri kysymysten välillä vastaajien määrä vaihteli. Kyselyyn saivat vastata kaikki vähintään 15-vuotiaat partiolaiset, joita Suomen Partiolaisten (2019b) mukaan on toiminnassa yli 25 000. Näin ollen vastausprosentti kyselyyn oli alhainen. Vastauksia saatiin eniten 23-30 -vuotiailta (31,4 prosenttia), 31-49 -vuotiailta (30,6 prosenttia) ja 18-22 -vuotiailta (25,5 prosenttia). Kuviossa 3 näkyy kyselyn vastaajien ikäkauma. Vastaajista valtaosa oli naisia (78 prosenttia), miehiä 20 prosenttia, muita 0,8 prosenttia ja 1,2 prosenttia ei halunnut kertoa sukupuoltaan. Eniten vastauksia saatiin yli 50 000 asukkaan kaupungeista tai kunnista (46,3 prosenttia). Pääkaupunkiseutulaisia oli vastaajissa 30,6 prosenttia ja muualta Suomesta vastasi 23,1 prosenttia.

Kuvio 3: Vastaajien ikäjakauma (n=255)

Kaikista vastaajista ainoastaan 0,8 prosenttia ei matkusta kotimaassa. Kotimaan pääasiallinen matkustussyy on vapaa-ajan matkat. Matkustamisen määrien suhteen tapahtui suurta hajontaa kotimaan matkojen suhteen (kuvio 4). Kotimaan matkustamista tapahtuu kuitenkin melko paljon, sillä suurin osa vastaajista kertoi matkustavansa vähintään joka toinen kuukausi.

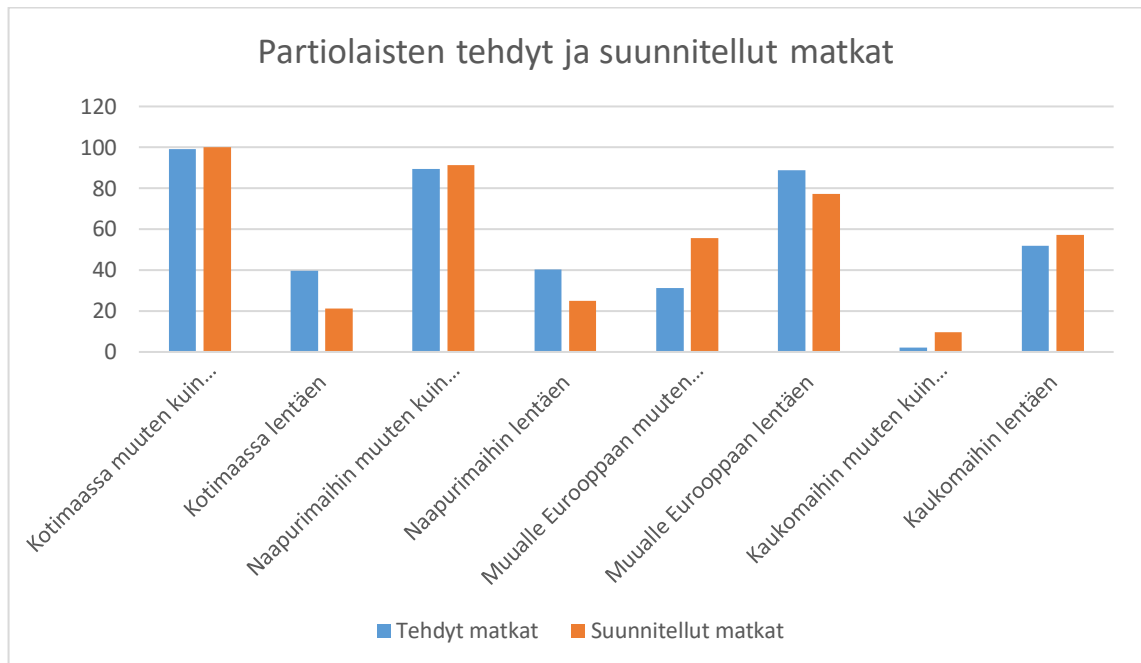
Kuvio 4: Partiolaisten kotimaanmatkojen määrät (n=248)

Vastaajista kahdeksan prosenttia ei matkusta ulkomailla. Ulkomaan matkustuksenkin pääasiallinen syy on vapaa-ajanmatkat. Kuten kotimaanmatkoissakin, niin myös ulkomaanmatkoissa matkustamisen määrässä oli suurta hajontaa (kuvio 5). Lähes sama määrä vastaajista matkustaa ulkomaille kaksi kertaa vuodessa ja sama määrä harvemmin kuin kerran vuodessa.

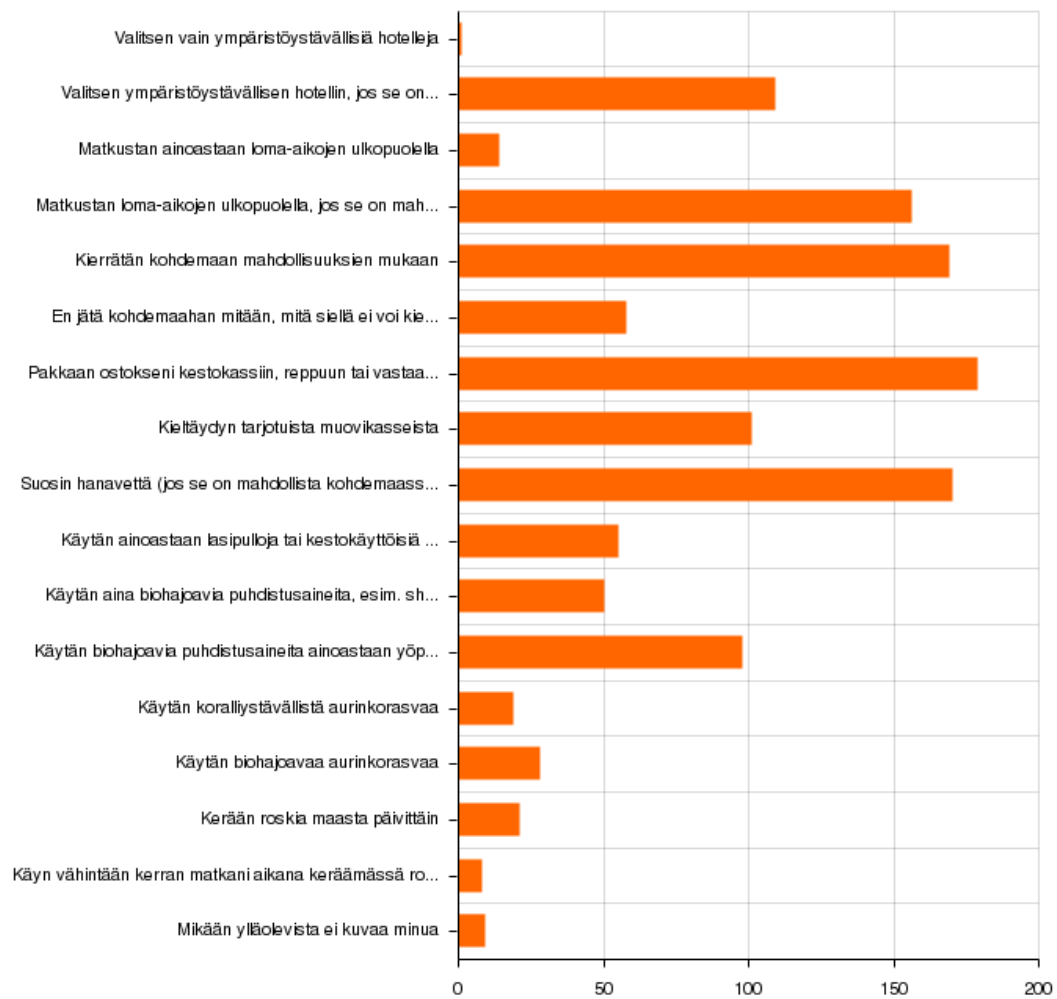
Kuvio 5: Partiolaisten ulkomaanmatkojen määrät (n=248)

Matkustustapoja tarkasteltaessa lähes kaikki (99,2 prosenttia) ovat matkustaneet kotimaassa muuten kuin lentäen ja kaikki aikovat tehdä niin jatkossakin. Naapurimaihin (Norja, Ruotsi, Venäjä ja Viro) on matkustettu ahkerasti (89,6 prosenttia vastaajista) muuten kuin lentäen ja jatkossa 1,7 prosenttia enemmän aikoo suosia tätä matkustusmuotoa. Muualle Eurooppaan vain 31,1 prosenttia vastaajista on matkustanut muuten kuin lentäen, mutta jatkossa jopa 55,6 prosenttia aikoo tehdä näin. Myös kaukomaihin aiotaan jatkossa matkustaa entistä enemmän muuten kuin lentäen (9,5 prosenttia vastaajista). Lentomatkustamisen osuus on tehtyjen matkojen osalta ollut suurempi kaikkiin maihin ja suunnitelmissa on vähentää lentomatkustamista (kuvio 6). Vaikka kyselyn mukaan muualle Eurooppaan ja kaukomaihin lentämisen osuus onkin suurempi kuin muiden matkustustapojen, voidaan silti päätellä, että enenevässä määrin myös muut matkustustavat kiinnostavat partiolaisia. Ja muiden matkustusmuotojen määrä voi kasvaa, mikäli muiden kysymysten yhteydessä ilmoitetut matkustusaikheet todella toteutuvat. Toki 69,5 prosenttia vastaajista ilmoitti matkustavansa ainakin joskus pelkillä matkatavaroilla ja 28,3 prosenttia lentävänsä vain suorilla lennoilla. Hiilidioksidipäästöjen kompensointia harrastaa kuitenkin vain 18,5 prosenttia vastaajista ja lentomatkustamista välttää 8,2 prosenttia.

Kuvio 6: Partiolaisten tehdyt ja suunnitellut matkat (n=241)

Kysyttäessä matkustustavoista on huomattavissa, että jotkin partioaatteen mukaiset tavat ovat selkeästi suosittumia kuin toiset (kuvio 7). Esimerkiksi eri ikäkausien ohjelmaan kuuluvat hyvät teot, kuten roskien keruu eivät kuitenkaan ulotu lomamatkoille. Vastausten perusteella on myös huomattavissa, että vastaajat ovat valmiita hyviin tekoihin, jos ne ovat helposti toteutettavissa, kuten kierrättäminen kohdemaan mahdollisuuksien mukaan. Matkoilla tehtävistä aktiviteeteista oli kuitenkin havaittavissa partiolaisten valveutuneisuus eläinsuojeluasioissa. Eläintarhoissa, villieläinpuistoissa tai vastaavissa vieraili 28,9 prosenttia vastaajista, kun taas eläinten kanssa kosketuksissa tai niitä syöttivät alle 6 prosenttia vastaajista. Matkoilla valokuvaamista harrastaa 94 prosenttia vastaajista, heistäkin suurin osa (84,62 prosenttia) jakaa kuvia sosiaalisessa mediassa. Sijaintitietonsa valokuvia julkaistessa jakaa silloin tällöin 74,33 prosenttia. Tästä ei voida tehdä päätelmiä julkaistaanko sijaintitieto kantokyyliään heikoissa ympäristöissä. Sen sijaan pohdittavaksi jää onko partiolaisilla tarpeeksi tietoa sijaintitietojen julkaisemisen mahdollisista haittapuolista.

Kuvio 7: Partiolaisten matkustustottumukset (n=235)

Kohdemaan sisällä liikuttaessa lähes kaikki vastaajat käyttivät julkisia kulkuvälineitä tai liikkivat jalan. Hiukan yli puolet vastaajista käytti myös taksia, yksityisautoa ja laivaa, lauttaa tai vastaavaa. Polkupyörälläkin kulki lähes 30 prosenttia vastaajista, mutta sisäisiä lentoja käytti vain vajaa 14 prosenttia.

Kysyttäessä, miten partiolaiset ovat viime aikoina muuttaneet matkustustottumuksiaan, yleisimpänä vastauksena oli ulkomaanmatkojen ja lentomatkustamisen vähentäminen. Osa vastaajista kertoi myös käyttävänsä enemmän julkisia kulkuvälineitä kotimaassa matkustaessaan. Muita ympäristöystävällisiä tekoja olivat mm. oman juomapullon ottaminen mukaan matkoille, lentopäästöjen kompensointi ja videoneuvottelu paikan päällä tapaamisen sijasta. Vain yksi vastaaja kertoi matkustamisen lisääntyneen. ”Pyrin välttämään lentämistä aina kuin mahdollista”, ”Yritän vähentää lentämistä”, ”Harkitsen matkustamista tarkkaan ja en lennä liikaa” kirjoittivat muutamat vastaajista. Koska vastaavia lauseita oli vastauksissa useita, tulee muistuttaa, että pyrkimys johonkin ei kuitenkaan ole sama, kuin asian toteuttaminen. Voidaan siis todeta, että valtaosa partiolaisista kyllä ajattelee matkustamisen

ympäristövaikutuksia, mutta vain osa todella tekee jotain niiden vähentämiseksi. Pienetkin teot merkitsevät, mutta jokainen meistä pystyisi varmasti tekemään vielä enemmän.

Yksi kyselyn tavoitteista oli selvittää vaikuttaako nimenomaan partioaate partiolaisten matkustustottumuksiin. Koska vastaajista lähes 90 prosenttia oli aloittanut partion jo ala-asteikäisenä, on vaikea arvioida, kuinka suuri osuus itse partiolla on ympäristöystävällisen ajattelun muodostumiseen. Vastauksista nouseekin erityisesti esille, että partio on ollut jo niin pitkään osa omaa elämää, ettei voi eritellä onko matkustustottumukset nimenomaan partion ansiota. Yksi vastaajista myös tiivistä osuvasti ”Arvojeni taustalla ei ole partio, vaan pikemminkin olen partiossa, koska jaan hyvin pitkälle samat arvot”. Koska vastauksista ei noussut erityisen kielteisiä kommentteja ympäristönsuojelua vastaan, voidaan jo lähtökohtaisesti olettaa, että partion pariin hakeutuvat ja harrastusta jatkavat ne, jotka todella voivat sitoutua partion arvoihin myös vapaa-ajalla.

Partion kautta on opittu paljon sellaista mitä on voitu hyödyntää matkoilla. Kaikkein eniten vastaajat kertoivat oppineensa pakkaamaan tiiviisti ja välttämättä turhaa tavaraa. Suunnistaminen, kierrätys, rohkeus, erilaisten kulttuurien kunnioitus sekä poikkeustilanteisiin varautuminen ja niiden sietäminen nousivat esiin useimpien vastauksista. Partiossa opittua olivat myös ensiaputaidot, jokamiehen oikeudet, solmujen tekeminen, budjetointi ja suunnittelu sekä kerrospukeutuminen.

6 Vaeltajien ulkomaanprojektin aktiviteettien toteutusehdotukset

Tärkein syy vaeltajien ulkomaanprojektin aktiviteettien toteutusehdotuksille on tiedon lisääminen nuorten aikuisten keskuudessa. Vaeltajat ovat juuri sitä ikäluokkaa, joka tarvitsee aikuisen ohjausta ja tukea, mutta kykenevät tekemään sen pohjalta itsenäisiä päätöksiä. Toteutusehdotusten taustalla on käytetty vastuullisen matkailun tietoperustaa ja sieltä esiin nousseita ympäristöystävällisempiä ja vastuullisempia matkustustapoja.

Vaeltajien ulkomaanprojekti on jaettu eri vaiheisiin eli aktiviteetteihin, joilla jokaisella on oma teemansa. Tämän vuoksi myös aktiviteettien toteutusehdotukset on jaettu näiden teemojen mukaisesti. Kaiken kaikkiaan aktiviteetteja on kahdeksan. Tutkimuksesta jätettiin pois parempi pyy pivossa ja jälkipyykki aktiviteetit. Parempi pyy pivossa käsittelee turvallisuusasioita ja jälkipyykki ulkomaanprojektin raportointia. Näitä aktiviteetteja ei voitu lähestyä tämän tutkimuksen käsittelemien ympäristöystävällisyyden ja vastuullisen matkailun näkökulmasta.

Ulkomaanprojekti lähtee liikkeelle suunnitelmien tekemisestä. Suunnitelmat vauhtiin aktiviteetin tarkoituksena on johdattaa vaeltajat ulkomaanprojektin pariin. Aktiviteetin tavoite on saada ajatukset kirjattua ylös ja sovittua projektin etenemisestä.

Toteutusehdotukset	Miksi?
Tehkää suunnitelmat paperin sijasta tietokoneella, tabletilla tai älypuhelimella. Voitte tarvittaessa hyödyntää myös etäyhteyksiä ja alustoja, jotka sallivat useamman muokata samaa tiedostoa.	<ul style="list-style-type: none"> - Paperia (ja siten luonnonvaroja) säästyy - Etäyhteyden kautta kaikkien ei tarvitse matkustaa samaan paikkaan ja näin matkustamisesta mahdollisesti syntyneet hiilidioksidipäästöt jäävät syntymättä
Lainatkaa matkaoppaita ja muuta kohdekirjallisuutta kirjastosta tai hyödyntäkää internetissä tarjolla olevaa materiaalia	<ul style="list-style-type: none"> - Paperia (ja siten luonnonvaroja) säästyy - Tuotteen (kirjan) hiilijalanjälki pienenee, kun sillä on useampia käyttäjiä

Taulukko 1 Suunnitelmat vauhtiin

Yhdessä ulkomaille aktiviteetti vie ulkomaanprojektia eteenpäin. Aktiviteetin suorituksen jälkeen vaeltajilla on yhteys tai yhteyksiä ulkomaille ja projektin yksityiskohdista on sovittu. Viimeistään tässä vaiheessa olisi syytä miettiä projektin ympäristövaikutuksia ja niiden vähentämistä.

Toteutusehdotukset	Miksi?
Ollessanne yhteydessä mahdollisiin matkajärjestäjiin, majapaikkaan tai muihin yhteistyökumppaneihin kysykää rohkeasti niiden ympäristöystävällisyydestä tai eettisyydestä	<ul style="list-style-type: none"> - Mitä useampi asiakas tiedustelee ympäristöystävällisistä tai eettisistä valinnoista, sitä todennäköisemmin epäkohtiin puututaan
Ympäristöystävällistä majapaikkaa valitessa kannattaa ainakin tarkistaa: <ul style="list-style-type: none"> - Majapaikan ympäristöohjelma - Suhtautuminen pyyhkeiden ja lakanoiden vaihtoon 	<ul style="list-style-type: none"> - Pyyhkeiden ja lakanoiden vaihtaminen joka päivä kuluttaa luonnonvaroja - Pienet muoviset shampoo- ja pesuainepullot lisäävät muoviroskan määrää

<ul style="list-style-type: none"> - Majapaikan tarjoamat kylpyhuone-tuotteet - Aamupalan järjestelyt, myös kierrätyksen osalta - Miten majapaikka tuottaa sähkön - Suhtautuminen muovituotteisiin - Vesikalusteet - Lamput - Uima-allas ja sen lämmitys - Mahdollisten viheralueiden kastelu 	<ul style="list-style-type: none"> - Varsinkin majoitukseen kuuluva aamupala saattaa synnyttää ylimääräistä jätettä ja ruokahävikkiä. Paikallisten tuotteiden suosiminen tuo rahaa paikallisille ja vähentää tuotteiden hiilijalanjälkeä - Aurinko- tai tuulivoimaa hyödyntävät vähentävät fossiilisten polttoaineiden kulutusta - Turhan muovin, kuten pillien ja muovipullojen (kun kraanavesi on juotavaa) pois jättäminen vähentää muoviroskan määrää - Vettä säästävät vesikalusteet, kuten suihkut, hanat ja wc-istuimet säästävät vettä - Energiansäästölamput pienentävät sähkönkulutusta - Uima-allas kuluttaa vettä ja energiaa - Viheralueiden erillinen kastelu (ei sadevedellä) kuluttaa vettä
<p>Vastuullista matkanjärjestäjää valitessa kannattaa ainakin tarkistaa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yhteistyökumppanit (kuljetusyhtiö, paikallisagentti, ohjelmanpalveluiden tuottajat) - Miten yritys tukee paikallisyhteisöä ja minimoi matkustamisen aiheuttamia haittoja 	<ul style="list-style-type: none"> - Vaikka yritys sanoisi olevansa vastuullinen eivät välttämättä kaikkien yhteistyökumppanit ole sitä - Jos yritys tosiaan on vastuullinen, se kertoo rehellisesti toimistaan
<p>Vapaaehtoistyöhön lähdetessä kannattaa miettiä onko työ sellaista mitä voisitte tehdä kotimaassa? Jos lähdette vapaaehtoistyöhön yrityksen tai yhdistyksen kautta,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Jos työtä ei osaa tehdä, niin se voi aiheuttaa enemmän vahinkoa kuin auttaa

selvittääkää mihin mahdolliset maksut menevät ja mitä niillä katetaan?	- Valheellisilla yrityksillä kulut voivat mennä kohdemaan sijasta yrittäjien omaan taskuun
--	--

Taulukko 2 Yhteydessä ulkomaille

Kun kyseessä on partiomatka, on matkan aikana toteutettava palvelutehtävä. Useimmat haluavat kuitenkin tehdä matkalla myös itseään kiinnostavia asioita ja vieraila mielenkiintoisissa paikoissa. Siksi tavoitteita ja tekemistä aktiviteetin aikana suunnitellaan tarkempi matkakohtainen ohjelma.

Toteutusehdotukset	Miksi?
Ympäristöystävällisyys ja vastuullinen matkailu voivat olla matkan teema itsessään, mutta niistä kannattaa poimia ideoita, vaikka matkan teemana olisikin jokin muu	- Ympäristöystävällinen ja vastuullinen matkustaminen mahdollistavat matkustamisen myös tuleville sukupolville ja toteuttaa siten partioaatetta
Harrastakaa geokätköilyä	- Geokätköily vie usein täysin uusiin paikkoihin, sellaisiinkin mihin ei matkaoppaiden nähtävyyksiä tutkiessa päätyisi - Geokätköilyä voi harrastaa ilman moottoriajoneuvoja eli siitä ei aiheudu hiilidioksidipäästöjä
Tutustukaa vähemmän tunnettuihin nähtävyyksiin. Kysykää vinkkejä paikallisilta tai tehkää päiväretki naapurikaupunkiin, ”eksykää” pois pääkadulta tai jääkää junasta pysäkkiä aiemmin pois. Muistakaa tehdä tämä kuitenkin kaupungin/maan turvallisuustilanteen rajoissa	- Luonnon kantokyky säilyy paremmin, kun ihmiset vierailevat myös muilla, kuin kaikkein suosituimmilla nähtävyyksillä
Viettäköö aikaa luonnossa. Suorittakaa vaelus metsässä, tehkää päiväretki kansallispuistoon tai nauttikaa hiljaisesta puistosta.	- Luonnossa oleskelu lisää hyvinvointia

Muistakaa tutustua etukäteen maan ohjeistuksiin maastossa yöpymisestä ja kansallisuuden sääntöihin.	
Tutustukaa etukäteen UNWTO:n eettisen matkailun ohjeisiin (https://www.unwto.org/global-code-of-ethics-for-tourism). Pohtikaa, miten voitte toimia ohjeistusten mukaan ulkomaanprojektin aikana	<ul style="list-style-type: none"> - Eettisten ohjeiden noudattaminen mahdollistaa matkailun jatkamisen, elinkeinojen säilymisen ja matkustamisen mahdollistamisen jälkipolville

Taulukko 3 Tavoitteita ja tekemistä

Budjetin rustausta aktiviteetissa suunnitellaan ulkomaanprojektille budjetti. Budjetti tulee suunnitella vaeltajien käytettävissä olevien resurssien mukaiseksi. Suurin osa vaeltajista tekee varainhankintaa kattaakseen ulkomaanprojektin kulut kokonaan tai osittain. Rahankäytöllä voidaan eri tavoin tukea vastuullista matkustusta ja myös varainhankintaa voidaan tehdä ympäristöystävällisesti.

Toteutusehdotukset	Miksi
Budjettia miettiessä laskekaa mukaan mahdollisten lentopäästöjen kompensointi. Pohtikaa myös muita mahdollisia keinoja kuin rahallinen korvaus päästöohjelmiin	<ul style="list-style-type: none"> - Päästöjen kompensointi tavalla tai toisella korvaa osan lentämisen aiheuttamista hiilidioksidipäästöistä
Käyttäkää mahdollisimman paljon rahaa kohteessa sen sijaan, että ostaisitte palveluita etukäteen Suomesta käsin. Muistakaa kuitenkin, että edes aina suoraan paikallisille maksaminen ei takaa rahan päätyvän suoraan yrittäjille. Käyttäkää avuksi paikallisia ja vastuullisia matkanjärjestäjiä/toimijoita	<ul style="list-style-type: none"> - Kun palveluita ostetaan suoraan kohteessa raha jää kohteeseen, eikä mene monikansallisten yritysten käyttöön
Pohtikaa halpojen lentojen ja vastuullisen matkustamisen yhteyksiä. Onko parempi matkustaa niin halvalla kuin pääsee vai sittenkin maksaa enemmän? Saisitteko	<ul style="list-style-type: none"> - Halpojen lentojen takana voi olla sekä ekologisia, että eettisiä rikkoumuksia. Tarkasta siis lentoyhtiön

<p>budjettia venymään hyödyntämällä muita matkustustapoja tai yöpymisvaihtoehtoja?</p>	<p>taustat ja reititykset. Suorat lennot ovat ympäristölle parempi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Matkan pituudesta riippuen muut matkustusvaihtoehdot voivat olla ympäristöystävällisempiä
<p>Muistakaa ilmaiset elämykset, luonnon lisäksi kannattaa katsastaa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Museoiden ym. ilmaispäivät - Alueen maksuttomat festivaalit, juhlat, konsertit, ym. tapahtumat - Kirjastot, kauppahallit (hyviä esim. arkkitehtuurin ihasteluun) - Paikallisten luona vierailu (kohteesta riippuen, saatatte hyvinkin saada kutsun vierailulle. Muistakaa tuliaisit) <p>Myös esimerkiksi kansainvälisellä opiskelijakortilla pääsee usein maksutta tai ainakin edullisesti useimpiin nähtävyyksiin</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Paikalliseen kulttuuriin tutustuminen lisää ymmärrystä ja voi siten edesauttaa matkustamisen haittapuolien vähentämistä
<p>Matkustakaa loma-aikojen ja sesongin ulkopuolella. Se usein vähentää kustannuksia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sesongin ja loma-aikojen ulkopuolella matkustaminen tasaa ihmismääriä ja parantaa luonnon kantokykyä
<p>Varainhankintaa voi tehdä myymällä omia tarpeettomia tavaroita kirpputoreilla ja internetin myyntipalstoilla</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tuotteiden hiilijalanjälki pienenee, kun niillä on useampia käyttäjiä
<p>Kysykää jos voisitte varainhankinnan merkeissä tehdä yhteistyötä luonnonsuojelujärjestön tai vastaavan kanssa. Voitte toimia esimerkiksi vapaaehtoisina tapahtumassa tai jakaa tietoa muille</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tietoisuuden lisääminen auttaa ymmärtämään tekojemme seurauksia ja siten lisää ympäristön parempaa kohtelua

Taulukko 4 Budjetin rustausta

Käytännön asiat kuntoon aktiviteetin tavoitteena on, että vaeltajat osaavat etsiä tietoa eri lähteistä ja vertailla hintoja. Partiossa opitaan paljon sellaisia taitoja, joista on hyötyä matkustettaessa.

Toteutusehdotukset	Miksi?
Hyödyntäkää partiossa oppimianne pakkaus-taitoja ja matkustakaa mahdollisimman kevyesti, mieluiten vain käsimatkatavaran kanssa	<ul style="list-style-type: none"> - Matkatavaran vähentäminen vähentää myös lentämisestä aiheutuvia hiilidioksidipäästöjä
Pakatkaa mukaan: <ul style="list-style-type: none"> - kangaskassi - omat juomapullot - biohajoavat pesuaineet - koralliystävällinen aurinkorasva Helpottakaa kanssamatkustajia ja seuraavia ulkomaanprojektia tekeviä vaeltajia ja vinkatkaa lähialueesi ostospaikat, jotka myyvät ympäristöystävällistä kosmetiikkaa	<ul style="list-style-type: none"> - Kangaskassi ostoksille ja oma juomapullo vähentävät muoviroskan määrää - Biohajoavat pesuaineet ovat ympäristöystävällisempiä - Koralliystävällinen aurinkorasva ei sisällä kemikaaleja, jotka hajottavat koralleja
Tutustukaa etukäteen kohdemaan ja majoituspaikan kierrätysmahdollisuuksiin. Tuokaa takaisin kotimaahan kaikki sellaiset jätteet mitä ette voi kierrättää kohdemaassa (esim. paristot)	<ul style="list-style-type: none"> - Useissa maissa kierrätys ei ole yhtä edistynyttä, kuin pohjoismaissa. Jätteet päätyvät kaatopaikalle tai meriin ja aiheuttavat siten sekä terveys-, että ympäristöriskejä.

Taulukko 5 Käytännön asiat kuntoon

Vaeltajien tulee kertoa ulkomaanprojektistaan muille partiolaisille. Siksi informaation valta-teillä aktiviteetin osalta on tärkeää tutustua mm. valokuvauksen eettisiin ohjeisiin eläinten osalta.

Toteutusehdotukset	Miksi
<p>Tutustukaa etukäteen World Animal Protectionin ohjeistukseen eläinselfiestä (https://www.worldanimalprotection.org/wildlife-selfie-code). Pohtikaa, millaisia kuvia olette aikaisemmin ottaneet ja miten aiotte toimia ulkomaan projektin aikana</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Eläinten kunnioittaminen takaa eläinten oikeudet
<p>Miettikää, millaista kuvamateriaalia julkaisette. Onko kuvissa toimittu esimerkillisesti luontoa kunnioittaen? Mitä kuvan takana oikeasti tapahtuu? Onko kuva otettu sellaisesta paikasta, missä suuri ihmisryntäys voisi aiheuttaa vahinkoa? Onko sijaintitiedot tarpeellista jakaa?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Selkeät rikkomukset kuvissa saattavat innostaa muitakin tekemään vastaavaa - Valheellisuus esimerkiksi matkan pituudesta, ympäristörikkomuksista tai sijainnista voi aiheuttaa vahinkoa matkakohteelle, matkanjärjestäjille tai muille osapuolille - Sijaintitietojen jakaminen voi aiheuttaa yleisöryntäyksen tiettyyn paikkaan ja alueen kantokyky saattaa heikentyä tai eliöstö häiriintyä
<p>Viestikää projektista erilaisia sähköisiä kansiona pitkin</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sähköiset palvelut vähentävät paperisten materiaalien (ja siten luonnonvarojen) käyttöä

Taulukko 6 Informaation valtateillä

Partio-ohjelma ja siihen kuuluvat aktiviteetit ovat luettavissa partio-ohjelma.fi -sivustolla. Sivustolle kuka tahansa voi lisätä omia toteutusehdotuksia kuhunkin aktiviteettiin. Edellä mainitut toteutusehdotukset tullaan lisäämään kyseiselle sivustolle.

7 Johtopäätökset

Tavoitteena oli suunnitella vaeltajien ulkomaanprojektin aktiviteettien toteutusehdotuksia. Nämä suunniteltiin erityisesti vastuullisen matkailun ja ympäristöystävällisyyden näkökulmasta. Tarkoituksena oli samalla lisätä erityisesti vaeltajaikäisten partiolaisten tietämystä vastuullisesta matkailusta. Tietoperustaksi valittiin matkailua ja sen ympäristövaikutuksia käsitteleviä julkaisuja. Aiheen ajankohtaisuudesta takia, tietoa oli helposti saatavilla, joskin välillä väitteiden tieteelliset perustelut puuttuivat. Koottujen tietojen perusteella koostettiin kysely, jolla selvitettiin millaiset ovat partiolaisten matkustustottumukset. Erityisesti haluttiin tietää toteutuvatko vastuullisen matkailun periaatteet ja ympäristöystävällisyys (sekä sitä kautta partioaate) myös vapaa-ajan matkailussa.

Kyselyssä nousi esille, että kaikille ei ole täysin selvää minkälaisia tekoja ympäristön hyväksi matkoilla voi tehdä. ”Myös matkojen pituudet on lyhentynyt aiemmasta” kertoi yksi vastaajista. Voisi ajatella, että tämä olisi ympäristöystävällinen teko, mutta sitä se ei automaattisesti ole. Esimerkiksi lentäminen tuottaa eniten hiilidioksidia nousun ja laskun aikana minkä vuoksi usean matkan sijaan kannattaa suosia yhtä pidempää matkaa (Jung 2010, 2). Toinen vastaajista kertoo säästävänsä lentokoneessa hyödyntämättä jääneet kertakäyttöiset ruokailuvälineet, sokerit yms. ja käyttävänsä ne kohdemaassa tai kotimaassa. Tässäkin ajatus itsessään on hyvä, sillä nämä tuotteet yleensä tarjoillaan kaikille matkustajille automaattisesti eikä niitä voi valita jättävänsä pois. Kun aterimet ottaa talteen, ne eivät turhaa mene roskikseen. Kuitenkin useassa kohdemaassa jätteiden käsittely ei ole Suomen tasolla, eli esimerkiksi muoviset aterimet saattavat päätyä kaatopaikalle sen sijaan, että ne kierrätettäisiin. Vastauksen perusteella voidaankin sanoa, että partiolaisilla on kyllä tietoa vastuullisesta matkailusta, mutta tietämyksen lisääminen voisi edesauttaa niiden toteutumista entistä paremmin. Tyrväinen (2017, 95-96) on todennut, että matkailun kasvua ja sen aiheuttamia ympäristöhaittoja voidaan hallita rajojen lisäksi ohjaamalla matkailua kestävämpään suuntaan, sekä tarjoamalla tietoa ja valistusta.

Vastaajat saattavat huomaamattaan arvottaa ympäristöasiat merkityksellisemmiksi, kuin oikeasti ajattelevat tai eivät ole perehtyneet asiaan ollenkaan. Vastaajat voivat vastata epärehellisesti tai huolimattomasti tai antaa sosiaalisesti suotavia vastauksia, mikä vääristää tutkimustuloksia (Järviluoma 2001, 70; Hirsjärvi ym. 2010, 195, 206). Tai jos kysymykset on esitetty huonosti tai epämääräisesti, voidaan päätyä väriin johtopäätöksiin vastaajan tekemien matkojen ekologisuudesta (Aulio 2018, 32). Koska partiolaisten oletetaan lähtökohtaisesti olevan ympäristötietoisia, on mahdollista, että vastaajat ovat antaneet sosiaalisesti hyväksyttävämpiä vastauksia. Osassa kysymyksistä (esimerkiksi kysymykset numero kuusi ja seitsemän) oli valittavissa lähes ainoastaan sellaisia vaihtoehtoja, jotka korostivat ympäristöystävällisiä valintoja. Näin ollen vastaaja saattoi päätellä minkälaisia sosiaalisesti hyväksyttäviä vastauksia hänen tulisi antaa.

Koska vastauksia saatiin vähän suhteessa partiolaisten määrään, ei tutkimusta voida pitää kattavana. Sen sijaan tutkimusta voidaan käyttää suuntaa-antavana, jolloin mahdollisten jatko-tutkimusten teko on aiheellista. Kysely oli suunnattu laajemmalle yleisölle, johtuen tutkimuk-sen alkuaajan haasteista. Tämän vuoksi olisi suotavaa, että kartoitettaessa minkälaista oh-jausta vaeltajat tarvitsisivat ulkomaanprojektin vastuullisuuden ohjaukseen, kysely ohjattai-siin nimenomaan vaeltajille ja heidän toimintaansa ohjaaville aikuisille. Vaikka tutkimus itses-sään ei ole suoraan hyödynnettävissä, sitä voidaan pitää hyvänä osoituksena siitä, että täl-laista näkökulmaa ei vaeltajien ulkomaanprojektissa tai partiotoiminnassa ylipäätänsä ole ai-kaisemmin ollut.

Lähteet

Painetut

Aulio 2018. Ekoturismi ja eläinten hyvinvointi. Matkailua luonnonsuojelusta eläinrääkkäykseen. Helsinki: Books on Demand

Edelheim & Ilola 2017. Matkailututkimus, matkailija ja matkailu. Teoksessa Edelheim & Ilola (toim.) Matkailututkimuksen avainkäsitteet. Rovaniemi: Lapland University Press, 17-25.

Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2010. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi

Järviluoma 2001. Luonnon merkitys matkailun vetovoimatekijänä: esimerkkeinä Levin, Pallaksen, Pyhän ja Luoston matkailukeskukset. Teoksessa Järviluoma & Saarinen (toim.) Luonnon matkailu- ja virkistyskäyttö tutkimuskohteena. Rovaniemi: Metsäntutkimuslaitos, 51-76.

Konu 2017. Hyvinvointimatkailu. Teoksessa Edelheim & Ilola (toim.) Matkailututkimuksen avainkäsitteet. Rovaniemi: Lapland University Press, 76-81.

Niilo-Rämä (toim.) 2013. Partiojohtajan käsikirja. Helsinki: Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry.

Ojala 2014. Myönteiset luontokokemukset liittyvät ympäristöystävällisyyteen. Teoksessa Tyrväinen, Kurttila, Sievänen & Tuulentie (toim.) Hyvinvointia metsästä. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 114.

Rantala 2017. Luontomatkailu. Teoksessa Edelheim & Ilola (toim.) Matkailututkimuksen avainkäsitteet. Rovaniemi: Lapland University Press, 59-63.

Rantala & Milonoff 2013. Madventures. Uusi kansainvälisen seikkailijan opas. Johnny Kniga Publishing.

Rautio, Helenius & Saarinen 2001. Urho Kekkonen kansallispuiston kuluneisuus: luontomatkailun ympäristövaikutusten seuranta ja mittaaminen. Luonnon matkailu- ja virkistyskäyttö tutkimuskohteena. Rovaniemi: Metsäntutkimuslaitos, 111-124.

Saarinen 2001. Matkailun tilat ja motiivit: Saariselän ruskamatkailun muodot ja ympäristöt. Teoksessa Järviluoma & Saarinen (toim.) Luonnon matkailu- ja virkistyskäyttö tutkimuskohteena. Rovaniemi: Metsäntutkimuslaitos, 35-50.

Tervo-Kankare 2017. Kestävä matkailu. Teoksessa Edelheim & Ilola (toim.) Matkailututkimuksen avainkäsitteet. Rovaniemi: Lapland University Press, 235-240.

Tolvanen, Kangas & Huhta 2014. Luontomatkailun ympäristökysymykset. Teoksessa Tyrväinen, Kurttila, Sievänen & Tuulentie (toim.) Hyvinvointia metsästä. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 112-124.

Tuominen 2019. Nähtävyytenä luonto. Partio 2/2019. Helsinki: Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry, 14-16.

Tyrväinen 2017. Matkailun ympäristövaikutukset. Teoksessa Edelheim & Ilola (toim.) Matkailututkimuksen avainkäsitteet. Rovaniemi: Lapland University Press, 93-99.

Sähköiset

Dufva 2018. Heikot signaalit. Luettu 19.11.2019. <https://www.sitra.fi/caset/heikot-signaalit/>

Finavia 2019. Lentoliikenne ja ilmasto. Luettu 28.12.2019. <https://www.finavia.fi/fi/lentoliikenne-ja-ilmasto>

Hiltunen. Matkailun tulevaisuus -raportti. Luettu 19.11.2019. https://hallinta.hurja.fi/files/helsinginmatkailu/media/2FINAL_hki_matkailusaatio_matkailun_tulevaisuus_raportti_V211019_SIVUT.pdf

Holopainen 2015. Vapaaehtoismatkailu - mitä se oikein on ja miksi tehdä töitä lomalla? Luettu 7.4.2020. <https://www.rantapallo.fi/asiantuntijat/vastuullinen-matkailu-asiantuntijat/vapaaehtoismatkailu-mita-se-oikein-on-ja-miksi-tehda-toita-lomalla/>

Ihmisoikeusliitto ry. YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus. Luettu 15.11.2019. <https://ihmisoikeusliitto.fi/ihmisoikeudet/ihmisoikeuksien-julistus/>

Jung 2010. Fuel Consumption and Emissions from Airport Taxi Operations. Luettu 8.4.2020 https://flight.nasa.gov/pdf/18_jung_green_aviation_summit.pdf

Kalervo (toim.) 2016. Vaeltajaluotsin opas. Luettu 7.4.2020. http://static.partio-ohjelma.fi/content/uploads/2016/08/sp_johtajakansio_vaeltajat_luotsit_2016-web.pdf, http://static.partio-ohjelma.fi/content/uploads/2016/08/sp_johtajakansio_vaeltajat_aktiviteetit_2016-web.pdf

Kelola 2019. Matkailun trendit 2019. Luettu 19.11.2019. <https://www.apu.fi/artikkelit/matkailun-trendit-2019>

Mannermaa 2018. Matkailu kasvaa, mutta nyt houkuttaa myös lähiloma eli staycation: ”Tietyt ryhmät yrittävät jo tällä hetkellä välttää lentämistä”. Luettu 19.11.2019.

<https://www.talouselama.fi/uutiset/matkailu-kasvaa-mutta-nyt-houkuttaa-myos-lahiloma-eli-staycation-tietyt-ryhmat-yrittavat-jo-talla-hetkella-valttaa-lentamista/25fc6a7d-fb26-3667-83a0-60609a5aeb6d>

Miltton Group 2017. Milttonin vastuullisuustutkimus 2017. Luettu 28.12.2019.

https://www.miltton.fi/wp-content/uploads/2017/05/Miltton_vastuullisuustutkimus_2017_yhteenvetoraportti2.pdf

Työ- ja elinkeinoministeriö 2019. Selvitys: Kotimaanmatkailun kehittäminen vaatii toimenpiteitä. Luettu 19.11.2019. https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/selvitys-kotimaanmatkailun-kehittaminen-vaatii-toimenpiteita

Suomen Latu Plogging. Luettu 19.11.2019. <https://www.suomenlatu.fi/ulkoile/lajit/polkujuoksu/plogging.html>

Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry:n peruskirja 2010. Luettu 4.11.2019.

<https://www.partio.fi/wp-content/uploads/2018/11/Suomen-Partiolaisten-peruskirja.pdf>

Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry 2019a. Luettu 4.11.2019. <https://www.partio.fi/suomen-partiolaiset/tietoa-meista/medialle/>

Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry 2019b. Luettu 4.11.2019. <https://www.partio.fi/suomen-partiolaiset/partiofaktat/partio-lukuina/>

Suomen Partiolaisten vuosikertomus 2018 2019. Luettu 20.11.2019. <https://www.partio.fi/wp-content/uploads/2019/03/Liite-20-%C2%A7-Suomen-Partiolaisten-vuosikertomus-2018.pdf>

Tilastokeskus 2019a. Käsitteet. Luettu 22.1.2020. <https://www.stat.fi/meta/kas/mat-kailu.html#tab2>

Tilastokeskus 2019b. Suomalaisista 91 prosenttia teki ainakin yhden vapaa-ajanmatkan vuonna 2018. Luettu 22.1.2020. https://www.stat.fi/til/smat/2018/smat_2018_2019-03-28_kat_005_fi.html

Tilastokeskus 2019c. Suomalaisten matkailu Etelä-Eurooppaan kasvoi vuonna 2018. Luettu 22.1.2020. https://www.stat.fi/til/smat/2018/smat_2018_2019-03-28_tie_001_fi.html

Wendelius 2019. Vapaaehtoistyömatkailu ei ole synonyymi vastuulliselle matkailulle. Luettu 7.4.2020. <https://tutka.pro/reportaasit/vapaaehtoistyomat-kailu-ei-ole-synonyymi-vastuulliselle-matkailulle/>

World Animal Protection 2019. Wildlife Selfie Code. Luettu 4.1.2020.

<https://www.worldanimalprotection.org/wildlife-selfie-code>

World Tourism Organization 2001. Global Code of Ethics for Tourism For Responsible Tourism.

Luettu 6.1.2020. https://webunwto.s3.eu-west-1.amazonaws.com/imported_images/37802/gcetbrochureglobalcodeen.pdf

World Tourism Organization 2018. UNWTO Annual Report 2017. Luettu 4.1.2020.

<https://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/9789284419807>

Kuviot

Kuvio 1: Suomalaisten koti- ja ulkomaanmatkailu vuosina 2012-2018 (Tilastokeskus 2019c) ..	14
Kuvio 2: Motiivitimantti (Holopainen 2015)	16
Kuvio 3: Vastaajien ikäjakauma (n=255).....	19
Kuvio 4: Partiolaisten kotimaanmatkojen määrät (n=248)	19
Kuvio 5: Partiolaisten ulkomaanmatkojen määrät (n=248).....	20
Kuvio 6: Partiolaisten tehdyt ja suunnitellut matkat (n=241)	21
Kuvio 7: Partiolaisten matkustustottumukset (n=235)	22

Taulukot

Taulukko 1 Suunnitelmat vauhtiin	24
Taulukko 2 Yhteydessä ulkomaille	26
Taulukko 3 Tavoitteita ja tekemistä	27
Taulukko 4 Budjetin rustausta	28
Taulukko 5 Käytännön asiat kuntoon	29
Taulukko 6 Informaation valtateilla	30

Liitteet

Liite 1: Vastuullinen matkailija partiossa -kysely	39
--	----

Liite 1: Vastuullinen matkailija partiossa -kysely

Taustatiedot

1. Ikäkausi / ikä
 - a) Samoaja (15-17v.)
 - b) Vaeltaja (18-22v.)
 - c) Aikuinen (23-30v.)
 - d) Aikuinen (31-49v.)
 - e) Aikuinen (50v+)
2. Sukupuoli
 - a) Nainen
 - b) Mies
 - c) Muu
 - d) En halua vastata
3. Olen aloittanut partion
 - a) Sudenpentuna (n. 7-vuotiaana)
 - b) Alakouluikäisenä (koululuokat 2-6)
 - c) Yläasteikäisenä tai lukiossa/ammattikoulussa (n. 13-17-vuotiaana)
 - d) Aikuisena (18 vuotta täyttänyt)
4. Asuinalue
 - a) Pääkaupunkiseutu
 - b) Muu yli 50 000 asukkaan kaupunki tai kunta
 - c) Muu Suomi

Matkustustottumukset

Matkustamiseksi katsotaan kaikki tavanomaisen elinympäristön ulkopuolelle tehdyt päiväretket ja pidemmät matkat, esimerkiksi naapurikaupunkiin tehty päiväreissu tai sukulaisen mökille tehty viikonloppumatka. Matkustamiseksi ei katsota esimerkiksi lähipuistoon tehtyä retkeä.

Vastaa tämän osion kysymyksiin ajatellen kaikkia tähän mennessä tekemiäsi matkoja (ellei toisin pyydetä).

1. Matkustan kotimaassa pääasiassa
 - a) Vapaa-ajan matkoja
 - b) Työmatkoja
 - c) Partiomatkoja
 - d) Muita harrastusmatkoja
 - e) En matkusta kotimaassa
2. Matkustan ulkomailla pääasiassa
 - a) Vapaa-ajan matkoja
 - b) Työmatkoja
 - c) Partiomatkoja
 - d) Muita harrastusmatkoja
 - e) Vapaaehtoismatkoja (mm. eläintensuojelu, kehitys yhteistyö)
 - f) En matkusta ulkomailla
2. Kuinka usein keskimäärin matkustat kotimaassa? (Ajattele kaikkia kotimaan matkoja, partiomatkat, työmatkat, vapaa-ajanmatkat)
 - a) En ollenkaan

- b) Harvemmin kuin kerran vuodessa
 - c) Kerran vuodessa
 - d) Kaksi kertaa vuodessa
 - e) Joka toinen kuukausi
 - f) Kerran kuussa
 - g) Useammin kuin kerran kuussa
3. Kuinka usein keskimäärin matkustat ulkomaille? (Ajattele kaikkia ulkomaan matkojasi, partiomatkat, työmatkat, vapaa-ajan matkat...)
- a) En ollenkaan
 - b) Harvemmin kuin kerran vuodessa
 - c) Kerran vuodessa
 - d) Kaksi kertaa vuodessa
 - e) Joka toinen kuukausi
 - f) Kerran kuussa
 - g) Useammin kuin kerran kuussa
4. Olen matkustanut (Voit valita useampia vaihtoehtoja)
- a) Kotimaassa muuten kuin lentäen (esim. laivamatkat, autolla, junalla)
 - b) Kotimaassa lentäen
 - c) Naapurimaihin (Norja, Ruotsi, Venäjä, Viro) muuten kuin lentäen
 - d) Naapurimaihin lentäen
 - e) Muualle Eurooppaan muuten kuin lentäen
 - f) Muualle Eurooppaan lentäen
 - g) Kaukomaihin lentäen
 - h) Kaukomaihin muuten kuin lentäen
 - i) En ole aikaisemmin matkustanut
5. Aion jatkossa matkustaa (Voit valita useampia vaihtoehtoja)
- a) Kotimaassa muuten kuin lentäen (esim. laivamatkat, autolla, junalla)
 - b) Kotimaassa lentäen
 - c) Naapurimaihin (Norja, Ruotsi, Venäjä, Viro) muuten kuin lentäen
 - d) Naapurimaihin lentäen
 - e) Muualle Eurooppaan muuten kuin lentäen
 - f) Muualle Eurooppaan lentäen
 - g) Kaukomaihin lentäen
 - h) Kaukomaihin muuten kuin lentäen
 - i) En aio jatkossa matkustaa
6. Mitkä seuraavista väittämistä kuvaavat sinua matkoillasi (Voit valita useampia vaihtoehtoja)
- a) Valitsen vain ympäristöystävällisiä hotelleja
 - b) Valitsen ympäristöystävällisen hotellin, jos se on mahdollista (esim. rahatilanteen tai matkanjärjestäjän hotellivalikoiman puolesta)
 - c) Matkustan ainoastaan loma-aikojen ulkopuolella
 - d) Matkustan loma-aikojen ulkopuolella, jos se on mahdollista (esim. vapaan saaminen töistä tai koulusta)
 - e) Kierrätän kohdemaan mahdollisuuksien mukaan
 - f) En jätä kohdemaan mitään, mitä siellä ei voi kierrättää (esim. paristot)
 - g) Pakkaan ostokseni kestokassiin, reppuun tai vastaavaan
 - h) Kieltäydyn tarjotuista muovikasseista
 - i) Suosin hanavettä (jos se on mahdollista kohdemaassa)
 - j) Käytän ainoastaan lasipulloja tai kestokäyttöisiä juomapulloja (kun kohdemaan hanavesi ei ole juomakelpoista)
 - k) Käytän aina biohajoavia puhdistusaineita, esim. shampoo
 - l) Käytän biohajoavia puhdistusaineita ainoastaan yöpyessäni luonnossa

- m) Käytän koralliystävällistä aurinkorasvaa
 - n) Käytän biohajoavaa aurinkorasvaa
 - o) Kerään roskia maasta päivittäin matkani aikana
 - p) Käyn vähintään kerran matkani aikana keräämässä roskia esimerkiksi rannalta
 - q) Mikään ylläolevista ei kuvaa minua
7. Mitä seuraavista harrastat matkoillasi (Voit valita useampia vaihtoehtoja)
- a) Vierailen eläintarhoissa, villieläinpuistoissa tai vastaavissa
 - b) Käyn valassafarilla tai muulla merieläinten katseluun tarkoitettulla veneretkellä
 - c) Ratsastan kamelilla/norsulla/aasilla
 - d) Syötän tai olen muuten kosketuksissa villieläinten kanssa
 - e) Harrastan sukeltamista luonnonvesissä
 - f) Otan valokuvia eläimen kanssa eläintarhassa, eläinesityksessä tai vastaavassa tilanteessa
 - g) Otan valokuvia vapaana olevasta eläimestä tai vapaana olevan eläimen ollessa taustalla
 - h) Otan valokuvia
 - i) Jaan valokuvia sosiaalisessa mediassa, esim. Instagram, Facebook
 - j) Kun julkaisen valokuvan sosiaalisessa mediassa, jaan aina myös sijainnin
 - k) Kun julkaisen valokuvan sosiaalisessa mediassa, jaan sijainnin silloin tällöin
 - l) Käyn vähintään kerran matkani aikana auttamassa paikallisessa eläinsairaalassa, eläintalossa tai vastaavassa (esim. ruoan jakaminen, lääkitseminen, ulkoilutus)
 - m) Käyn vähintään kerran matkani aikana auttamassa paikallisessa kylässä, koulussa, sairaalassa tai vastaavassa (esim. ruokatarvikkeiden jako)
 - n) En harrasta matkoillani mitään ylläolevista
8. Mitä kulkuvälineitä käytät liikkuessasi kohdemaan sisällä? (Voit valita useampia vaihtoehtoja)
- a) Kuljen jalan
 - b) Julkiset kulkuvälineet (linja-auto, juna)
 - c) Polkupyörä
 - d) Taxi
 - e) Yksityisauto (oma tai vuokrattu)
 - f) Laiva, lautta, vene tms.
 - g) Lentokone
9. Mitkä seuraavista väittämistä kuvaavat lentomatkestamistasi? (Voit valita useampia vaihtoehtoja)
- a) Matkustan ainoastaan käsimatkatavaroiden kanssa
 - b) Matkustan joskus pelkkien käsimatkatavaroiden kanssa
 - c) Kompensoin aina lentämiseni aiheuttamat hiilidioksidipäästöt
 - d) Kompensoin ainoastaan joidenkin lentomatkojeni aiheuttamat hiilidioksidipäästöt
 - e) Lennän vain suorilla lennoilla
 - f) En matkusta lentäen
10. Miten olet viime aikoina muuttanut matkustustottumuksiasi? Jos et ole muuttanut matkustustottumuksiasi voit ohittaa kysymyksen

Partio ja matkustaminen

1. Mitä partiossa opittua olet hyödyntänyt matkoillasi? (Muut kuin partiomatkat) Jos et ole hyödyntänyt mitään oppimaasi, voit ohittaa kysymyksen
2. Miten partioaate on muuttanut matkustustottumuksiasi?
3. Miksi partioaate on tai ei ole muuttanut matkustustottumuksiasi?

4. Miten partiomatkoista voisi tehdä vieläkin vastuullisempia? Halutessasi voit ohittaa kysymyksen